

The Project Gutenberg eBook of På Scenen — Ifrån Salongen!, by Gustaf Herman Bothén

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: På Scenen — Ifrån Salongen!

Author: Gustaf Herman Bothén

Release date: August 31, 2016 [EBook #52943]

Language: Swedish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK PÅ SCENEN — IFRÅN SALONGEN! ***

**E-text prepared by ronnie sahlberg
and the Online Distributed Proofreading Team
(<http://www.pgdp.net>)
from page images generously made available by
the Google Books Library Project
(<http://books.google.com>)**

Note: Images of the original pages are available through the Google Books Library Project.
See <https://books.google.com/books?id=ScIOAAAYAAJ>

PÅ SCENEN — IFRÅN SALONGEN!

[1]

ELLER

HVAD ONKEL BLASIUS SETT MED OBEVÄPNADT ÖGA
UNDER 40 ÅR.

OKRITISK BERÄTTELSE

AF

NÉTOB.

STOCKHOLM.
P. A. HULDBERGS BOKFÖRLAGS-AKTIEBOLAG.

[2]

STOCKHOLM,
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG, 1877.

Innan min onkel, som "unter uns gesagt" var en mäktig egendomlig figur, i slutet af September månad förlidet år beslöt sig för att lemna en värld, i hvilken han visserligen haft sin tillvaro, men alltjemt ansåg såsom den sämsta af världar, lät han en dag kalla mig till sig, hof upp sin röst och sade: "Min käre gosse! af alla tecken att dömma står jag nu med ena foten i evigheten och halkar snart öfver dit med den andra. Du må ej tro att jag sörjer deröfver, ty jag hoppas att der, dit jag nu ämnar styra kosan, jag skall bli befriad från allt det bråk och de många bekymmer, som under min vandring här i denna jemmerdal, varit nära nog mina dagliga följeslagare, och jag har inte låtit kalla dig hit för att beklaga mig öfver mitt öde; jag har endast velat begagna mig af den korta tid som återstår mig innan jag för alltid säger "god natt granne", för att gifva dig del af min sista vilja. Jag vet att du är den ende af mina släktingar, som icke önskar lifvet ur mig för att komma i besittning af en rikedom, som jag icke eger, och jag har till följd deraf beslutit att belöna din tillgifvenhet på ett sådant sätt, att du dermed kan än mer utveckla de rika naturgåfvor du eger. Du ser den gamla chiffonieren, som står der borta — den har följt mig troget genom lifvet, och, ehuru maskstungen och lutande till sin undergång, mer än en gång satt ett p för min gamla hushållerskas nyfikenhet — i den har jag nu nedlagt hvad jag har öfrigt af mina jordiska egodelar och åt hvar och en af mina snikna släktingar anslagit innehåll i de särskilda lådorna; åt dig har jag bestämt den tredje till venster innanför klaffen, ty med ditt goda hufvud är du den ende som kan vända dig det till nytta. Kom väl i håg tredje lådan till venster — och nu, Gud vare med dig, jag vill vara ensam med mina minnen." Och så dog min onkel och begrafningen firades med pomp och ståt, och om jag icke, som hans gamla hushållerska, försökte att dränka mig i ett haf af tårar, var jag likväl djupt rörd och täflade med de andra släktingarne att blomsterströ hans graf och uttala min välsignelse öfver hans stoft. Det var ju intet tvifvel underkastadt att han var den personifierade godheten och med gåfvan af sin låda afsåg att göra mig till en bland de sorgfriaste männen i riket. Men allt för snart skulle jag tagas ur min villfarelse; någon tid efter begrafningen erhöj jag kallelse från utredningsmannen i boet att å utsatt dag och tid infinna mig i sterbhuset för att taga mitt arf i besittning; och jag kom, jag såg, men segrade, det gjorde jag platt inte. Efter några preludier, som medförde obehaget af ett svettbad för de längtande släktingarne, skred utredningsmannen till brytandet af förseglingen å den ominösa chiffonieren, och — hvad hände? jo jag stod kall och liknöjd som en marmorbild under den tid som upptog uttagandet och öfverlemnandet af högra sidans lådor, och var mer än likgiltig för de ack och ve, som utstöttes af de i sin väntan bedragne släktingarne; men knappt hade man öfvergått till den venstra sidan, då jag öfverfölls af en hjertklappning, som var nära att spränga mitt bröst och som efterföljdes af en yrsel, så svår, att då mitt namn uppropades och jag genom någons tillhjälp fick lådan i min famn, jag, liksom jagad af furirer, rusade in i min onkels kabinett och öfverväldigad af sinnesrörelse nedföll på en der stående pinnsoffa. Efter några ögonblick väckt till besinning, föll mitt öga på den i mitt knä hvilande lådan, och hvad tror du, käre läsare, att jag såg i den? ... hundra tusen kronor i kontanter eller några obligationer på enahanda belopp, hör jag dig svara ... nej, nej, och tusen gånger nej — endast en samling af fullklottrade papperslappar. "Fan i min lilla låda!" utropade jag, skummande af raseri och retad af mina släktingars skrattsalvor, och i första upptrusningens hetta ämnade jag anförtro hela skräpet åt en brasa, som brann i kakelugnen, men, erinrande mig att "försigtigheten är vishetens moder" började jag i stället att rifva om alltsammans så att lapparne yrde omkring mig ungefär som snöflingor på en vinterdag. Men det stod skrifvet i ödets bok att hur mycket jag än ref och slet skulle jag icke finna en enda af dessa silfverkulor, hvarmed jag hoppades att fälla mina björnar eller stöta på något annat värdt min uppmärksamhet. "Hvad säger jag, o Gud! o Sverige, Vasars jord!" förlåt den lögn nu öfver läppen gick — jag fann verkligen något som slog mig med häpnad — du gläder dig antagligen å mina vägnar, käre läsare, och tror att det var ett tillägg till testamentet, hvarigenom jag berättigades att "sitta i orubbadt bo" — bort det! — nej, min blick uppfångade endast en på lådans botten fastsatt papperslapp af följande innehåll: "Min goda gosse! Jag ser i andanom hur förargad du är, när du ser att du blifvit, som man säger, kuggad, men trösta dig, min vän, de andra ha råkat i samma fördömmelse, ty jag egde ingenting att ge bort; åt dig har jag emellertid besparat en skatt af dyrbara minnen, och om du, som har ett så godt hufvud, och hvars fingerklåda är öfver allt beröm, vill roa dig med att sammanfoga dem till ett helt, vågar jag hoppas att de skola göra lycka hos vännerna af teatern och till någon del bereda din egen. Glöm ej, att en döendes bön är helig, och att, om den ej uppfylles, du kan bli hemsökt af syner som störa ditt lugn."

[4]

[5]

Det var en skön epistel, inte sant, och lade liksom "lök på laxen"; emellertid försatte den "det goda hufvudet" i ett ledsamt bryderi, och det såg ingen annan möjlighet att förhindra den snåle onkeln att "gå igen", än att efterkomma hans önskan; och så har, af de ärfda papperslapparne, som upptogo titlarne på större delen af de teaterpjäser, som under 40 år gifvits i Stockholm och landsorten, och föranledt diverse reflexioner, uppkommit efterföljande berättelse, för hvilken jag hoppas att läsaren ej må hysa samma fruktan, som för spöken.

[6]

Författaren.

... a i Jan. 1877.

Rika morbror eller **Morbror Per**, som han vanligen benämndes af **Sockenpresten**, hade nyligen återkommit från en utflykt till **Stockholm, Vesterås och Upsala**. Hans **släktingar** voro

[7]

förtjusta öfver **den lyckliga hemkomsten**, och för att på ett värdigt sätt fira den, ty litet hvar hoppades bli **arftagare till en million**, hade man inbjudit gubben på **en kopp té** i **Alphyddan**, en liten paviljong, som **Major von Haudegen**, på spe kallad **gubben i bergsbygden**, låtit uppföra i sin ståtliga park. Aftonen var skön, som **en majdag i Varend**, och för att riktigt glädja den käre resanden, ett mönster af **ålderdom och älskvärdhet**, hade man tillsagt hans gamla vänner, de båda **Kronofogdarne, Rosenmüller & Finke, Magister Bläckstadius, Kamrer Tuting** och **Riksdagsmannen Mäster Smith** att vara honom till mötes, hvarförutan vid ryktet om den gamles återkomst **allas vår tant, Mamsell Garibaldi** samt **Fru Patapon** och **Ung Hanses dotter**, hvilka räknade sig till **grannarne**, jemväl infunnit sig för att gifva en ökad glans åt **en söndag i det gröna**. Sinnesstämningen var mera lifvad än **under utställningen** och man hoppades att, oaktadt man icke kunde bjuda på **en aftonunderhållning** med sång och musik, enär **den musikaliske instrumentmakaren** uteblifvit, gubben likväl skulle bli lika belåten som en ung flicka, när **friaren kommer** och detta isynnerhet som man sändt **Majorens döttrar** emot honom och i öfrigt ingenting sparats att han vid **första mötet** skulle bli så omhuldad, som **en äkta man under smekmånaden**. Man hade placerat sig på hvardera sidan om uppgången till verandan, för **min hustru vill så ha det**, yttrade majoren, i det han, uppmärksammare än

[8]

— **Mjuka tjenare!** det här är **en angenäm öfverraskning** och alldeles **mot beräkning**, stammade gubben rörd öfver emottagandet; och jag prisar **min lyckliga stjärna**, som återfört mig till **ett hem**, der **en lycklig familjefar** för spiran, understödd af **de tre klenoderna**, jag menar er fru majorska och de älskliga **tvillingarne, min ros i skogen** och **en liten satunge**, förlåt att jag kallar er så, min söta **Rosa och Rosita**, men ni ären hvar för sig **en liten skatt**, som **en gammal gosse** som jag måste finna förtjusande, och vore jag inte till åren, kunde lätt **det otroliga** hända, att jag friade till er, nota bene om **Karl Folkunge** fölle er i smaken.

— **Blixt och dunder!** utbrast majoren, jag tror min själ att du tänker sätta **ett fadershjerta på prof**, eller, rättare sagdt, kollra bort mina flickor, det är **för tidigt**, och dessutom är jag hatare af **kärleken på sommarnöje**.

— Nå, för att inte såra **faderskärleken** får jag väl för framtiden iakttaga **en obrottslig tystlåtenhet**, så smärtsamt det är för **en god vän** att bära munlås, fullföljde gubben småskrattande — och i stället till **Susanna och gubbarne**, förlåt att jag kallar er så, mamsell Garibaldi, och er, mina herrar, samt **den sköna Helena** i bästa mening, och **ett mönster för fruvar** representerade af **Martha** och fru Patapon, frambära min tacksamhet för det att ni inte anser **att den som är borta för alltid bäst**, det gör mig i sanning till **en allt för lycklig man**.

[9]

— Ni är **en perla bland äkta män**, läspade fru Patapon och gjorde **ett försök** att tjusa gubben med en blick — och näst min salig man, ack **hvarför dog han?** har det icke funnits någon som, när **kärleken slocknar**, kommit mitt hjerta att klappa, som ni.

— **Jag? Tillåt, min fru**, att jag antar att det är **på narri** ni säger mig det, ty, upprigtigt taladt, är det inte **den svaga sidan** hos mig att använda **blomsterspråk**.

— Ah! vi **förstå hvarandra**, och det är visst, att hvar gång jag hör er, en näktergal **under sommarnatten**, är det som om jag genomlefde **en timmes roman** ännu en gång under **ett äfventyr i Humlegården**; det var på den tiden jag var ung och, icke anande **ormar i gröngräset**, hade gifvit mitt hjerta åt **en öfverste i forna dagar**. Han var, om någon, **en krona** för sitt kön, men plötsligt anfäktad af den förfärligt grasserande **fjärilsfebern**, lemnade han mig en dag **i val och qual**; och först efter många års förlopp fann jag det **drömda idealet**, hvem kunde tro det, **i en jernvägskupé**. Ack! det var min **salig Ferdinand**, som, rörd af de lidanden **en förföljd oskuld** måst genomgå, gjorde mig till **hans tredje hustru**. Men sällan är glädjen lång. Efter några års lyckligt äktenskap, (ty han var **aldrig svartsjuk** och jag var öfverseende med hans svaghet att ofta tillbringa **en timme på blå porten**) sväfvade han en vacker dag bort **på kärlekens vingar** till en bättre verld, lemnande mig till tröst i min sorg **60,000 riksdaler och ett stenhus**.

— Ja, det är märkvärdigt **huru tiden förändrar**; ingalunda skulle det händt mig att **16 år efteråt** min första kärleksaffär, **kärlekens försyn** spelt mig ett så storartadt spratt, hade jag än lyckats att åstadkomma **en revolution i månen**, yttrade mamsell Garibaldi, i det hon presenterade morbror Pehr **de lefvande blommorna**, men så är det också stor skillnad på **en gammal flicka**, som jag, och **en fru på äfventyr**, som ni.

[10]

— Nej, hör på **den förställda enfaldigheten**, vidtog fru Patapon med en hotande åtbörd, och ni tror kanske att jag icke kan **punkt för punkt** bemöta er infami, jo, gudbevars, men jag anser under min värdighet att byta ord med **en stockholmsmamsell**, som, ehuru hon anser sig vara **professorkan och blåstrumpan** i en person och sålunda ännu borde ha **visdomstanden** i behåll, liksom **vampyren** griper fatt i sitt offer och genom **förtalet** försöker att i förtid bringa det till **skuggornas hem**.

— Tag inte så illa vid er, min söta fru! Jag ville bara säga er att **ärlighet varar längst**, och

derjemte varna er att ha **för många jern i elden**, ni vet då hur det går, svarade mamsell Garibaldi.

— Hvad menar ni?

— Hvilken blygsamhet! liksom man inte kände till **ett äfventyr i fastlagen**; ryktet förmåler att **hönan och hennes kycklingar** satte då **en friare i lifsfara**, ni vet bäst sjelf hvori den bestod, och hade icke **en fiffig betjent** kommit honom till hjälp, så hade utan tvifvel **blond eller brunett** gjort ett särdeles godt parti; nu hör ett sådant fortfarande till **fromma önskingar**.

— Nej, nu går det sannerligen för långt, utbrast fru Patapon; ni har **en hufvudpassion** att sätta **onda tungor** i rörelse, men då man bör följa **exempel**, så kan också jag berätta något, d. v. s. att den blygsamma **guvernanten** förliden sommar **en afton på Haga** hade ett möte med **den resande studenten**, som i parentes sagdt var **en fattig ädling**, och att hon under det **solen sjunker** föreläste för honom sitt sista sköna opus **lifvet en dröm**; detta hade till följd att **den sällsynte ynglingen**, som var en skalk, gjorde **ett knäfall**, och för att förhöja situationen utropade: **en koja och ditt hjerta**; det var **en knalleffekt**, som var charmant, och då ni tog den för kontant, så förökade den era öfverspända **kärleksgriller**. Ni hör, att **gömdt är icke glömdt**, och att det inte är värdt att ni skriker: **Inga herrar, inga herrar!** som man ser smakar **förbjuden frukt** ändå alltid bäst!

[11]

— O, **min Leopold!** utropade mamsell Garibaldi, hvad får jag icke lida **för din skuld och oskuld**, och för **ett studentputs** af så oskyldig art; likväl beklagar jag att ni råkat på **villovägar**, och då ni velat imitera **räfven på korpjagt**, ni alldeles förlorat spåret.

— **De äro litet tokiga** båda två, hviskade Tuting till mästern Smith, och **bekännelserna** lägga tydligt i dagen, att när **kärlek och missförstånd** äro med i spelet, **barndomsvännerna** bli lika giftiga som **en flaska blåsyra**.

— Hör på, mina damer, inföll majoren, ni tyckas ha glömt, att jag är **en man som vill ha ro**, och att ni med ert käbbel annonseren all brist på ... **uppfosttran**. För öfrigt synes det mig vara **missförstånd på missförstånd**, och om kusin Garibaldi icke nödvändigt vill låta påskina att hon som **mamsell Sundblad vill gifta sig** och fru Patapon ej ha namn om sig att vara **en extravagant fru**, så skynden ni er att medan ni ären **under samma tak**, upprigtigt tillstå att det var **fåfänga** å ömse sidor, som gjorde att ni råkade **i eld och lågor**, och att ingen qvinna ännu är född som ej vill **giftas**. Jag borde bjuda er på **ett glas vatten**, att kalmera er med, men, enär **kärleksdrycken**, det vill säga den härliga saft, som finnes i **en butelj champagne**, icke står mig till buds, så uppmanar jag er att fatta **giftbägaren** och instämna med mig i **lefve fåfängan**, den må förefinnas hos **en snarsticken herre** eller hos det täcka könet i egenskap af **lam och lejoninna**.

— **Sparlakanslexor**, som vanligt, puttrade mamsell Garibaldi och sväljde vinet och förtreten.

[12]

— **Aldrig för sent** att få höra sanningen, förklarade fru P. och gaf sin motståndarinna **en anonym kyss** med den hviftande parasollen.

— **Väck ej björnen**, fru Patapon! varnade magister Bläckstadius i det han tog på sig **den grå paletån** och räknade **bröstkaramellerna**, som lågo i bröstfickan — och när ni härnäst råkar ut för **små stötestenar**, så låtsas inte om dem, det är som **vän i huset** jag ger er detta råd.

— **Undan för undan**, skall man genera mig, brummade fru P., men vänta bara, när jag kommer åter **på egen botten**, så ska ni få betalt **lika mot lika** och jag vill icke ge **ett tioöre åt den döfve och dufvan** om icke **två unga löjtnanter**, som fordom varit mina hyresgäster, skola göra mig **en vänskapstjenst** och ge er **hälften hvar** hvad ni behöfva.

— **Det skadar inte** att försöka, inföll mamsell G., men jag tror att en sådan **hyresgäst och husegare** som ni, icke bli så särdeles farliga.

— Nå, **när damerna föra krig**, då komma alltid vi till korta, det är lika så säkert som att **när man inte har möbler**, man ingenting har att sitta på, invände majoren; men enär jag fruktar att, om ni fortfarande skola leka **hund och katt**, vi slutligen få skåda en ny upplaga af **hin ondes niècer**, så vågar jag föreslå att ni förenen er med **den elaka husbonden**, ett namn, som jag fått genom **ett fruntimmers hat**, och bedjen morbror Pehr, att han ger oss en skildring af sin resa öfver **land och haf**.

— **En kris** kan inte slutas bättre, stammade Finke, i det han torkade **lorgnetten**, och om vi icke göra vår vän för mycket **påhäng** eller förorsaka honom, liksom **nervösa fruar**, ett svettbad, så äro vi idel öra ända tills **dagen gryr**.

— **Kors ett så'nt spektakel** det göres af min resa, inföll morbror P.; sannerligen sätter inte beskrifningen deraf mig i lika stor förlägenhet som **en äkta man på glödande kol** eller rättare som **de båda döfva**, bjudna på ett föredrag, och vore jag inte älskare af **familjelif**, så gjorde jag bestämdt **resan utföre** och skyndade att hos **Angelika Rosendoft** undgå det öde, som hotar mig.

[13]

— Att **furstinnan af hönsgården** skulle bli förtjust öfver visiten, yttrade mamsell Garibaldi, det tar jag för gifvet, men nog blefve det att hoppa **ur askan i elden**; härvid förde hon med mycket behag **trollfingrarne** under gubbens haka och lade **qvinnans sanna styrka** i en så hänförande dager, att gubben började vackla.

— Det är farligt för **gubbar** att komma i er närhet, märker jag, svarade morbror P., i det han

ordnade **den hvita halsduken**, och jag ser ingen annan utväg för att ej göra mig skyldig till **konsten att misshaga**, än att föredraga några scener ur **livets skola**. Jag ber er dock på förhand ursäkta om de ej bli lika anslående som **en fattig ung mans äfventyr** eller så omvexlande som **Herr Larssons resa till landtbruksmötet**, ty, ser ni, jag **kan ej**, i likhet med **s. k. hedersmän**, finna något nöje uti att hålla **en föreläsning**, på hvilken, för att ta några exempel, **din nästas hustru, den gifte mannen i staden och på landet** eller i allmänhet **våra vänner** häcklas och förtalas; det har tvärtom varit hos mig **en ärlig sträfvan** att såsom **sanningsvännen** troget återgifva **spegelbilden**, den må vara god eller dålig. Och nu till min resa! Som ni vet, drog jag hemifrån tidigt på morgonen **den 1:ste Maj**, icke så alldeles fri från ... ja, det är detsamma, det är **en hemlighet** på samma gång som ett minne af **Walborgsmessaaftonen**, vid hvilket tillfälle man kunde säga om mig att **han ser för djupt i glaset** ... ja, det är inte värdt att ni vilja urskulda mig, ty **vi äro alla lika** hvad svagheten för **trollflaskan** och dess innehåll angår. Alltnog, med **min gamla hatt** nedtryckt i pannan och **vägvisaren för resande i Sverige** i bröstfickan, rullade jag i väg uti **emigrantens resvagn** med **Peder Rank och hans fästmö** på framsätet och utan **ett äfventyr**, ty att jag såg ett slagsmål mellan **två vänner, och en rock** i grund förstöras, räknar jag icke dit — anlände jag till närmaste jernvägsstation. **I första klassens väntningssal** hade jag nöjet sammanträffa med **kusin Pettersson**, som nyss ditkommit från **ett frieri i Vestergötland** och liksom jag ämnade sig till hufvudstaden. Oaktadt han är jemnårig med mig, har han ännu inte **ett grått hårstrå**, medgif att det är **en lyckans gåfva**, och ser lika välmående ut som **en konung** med oinskränkt apanage, som sultan i **Marocko**. **Om man vill eller inte** så måste man prata och då, som ni vet, **jag känner till politiken jag**, så afhandlade vi först dagens händelser och sedan hans **giftermål på gamla dagar**, hvilket är byggt derpå, att **kärleken kommer sedan**, emedan flickan håller af **min vän löjtnanten** och endast ger vika för **penningen**. Jag har dock den tron, att det kommer att ge honom anledning att spela **en svartsjuk tok** eller också får han fresta på en kurs i **toffeltaktiken**, sköna utsigter i sanning, men **hvad har min son på galejan att göra?** Emellertid ska det vara **ungdomskärlek** med i spelet, egentligen till flickans mor, af hvilken hon är **det lefvande porträttet** och hellre än att **för evigt** se i hvarandra **förmyndare och myndling** föredrar man att som **Adam och Eva** ingå ett äkta förbund. Jag tror att **Lucie** får rätt, att det är ett vågadt **frieri och förställning** den egentliga vinsten. Pettersson var emellertid förbåldt intagen i sin **lilla Bertha** och påstod sig haft mer än **en sömnlös natt** sedan han skildes vid henne; nåja, det är ju som sig bör, **allt för damerna** heter det ju, jag kan dock icke annat än le åt dessa **kärlekens blindbockar**, som synas glömt exemplet af **Josef i Egypten**.

[14]

— Det hörs att ni aldrig råkat ut för **kärlekens snaror**, utbrast fru Patapon, ni skulle eljest ej ha sådan **en fördom** för giftermål, men märk väl, äfven **en försigtig ungtkarl** kan en gång bli bländad af **stjernen mellan molnen** och då **god natt granne** med **alla vackra** föresatser.

[15]

— Oroa er inte för den gamle **friknekten**, min charmanta fru, fortsatte gubben helt spetsigt; **ulfven och lammet** trifvas inte väl ihop och i öfrigt ser jag gerna att alla **stackars mammor**, som göra så **mycket väsen för ingenting** få vara i oqvald besittning af sina **Jeanette och Jeanetton** eller hvad de nu heta dessa damer, som glömt den gyllene regeln, **missvårda ej behagen**, ty jag är nog olycklig att vara motsatsen till den unge man som var **fattig på mynt och rik på kärlek** och dessutom hatare af, om jag så må säga, **giftermålet på befallning**, isynnerhet som jag, om jag än vore utrustad med **fantasiens glasögon**, icke kan finna att **en fru som läser tidningarne** i st. f. att sköta sitt hushåll och till slut blir **en engel från afgrunden**, kan vara något så eftersträfvansvärdt.

— Det der var **en homöopatisk kur**, som var föga behaglig, sade majoren, och hade den tilldelats **den gamle musketören**, hade jag bestämdt fått någonting liknande **Emelies hjertklappning**.

— **Jag nappar inte på den kroken**, inföll fru P. och anser snarare anfallet som **skrämskott**, men det oaktadt vill jag hålla tjugu mot ett, att om man presenterade morbror Pehr **hundra jungfrur** och med skalkaktig min frågade: **åstundas unga damer?** han genast skulle öka antalet af **spekulanter** och **mer än perlor och guld** värdera den hänförande **bröllopsqvällen**.

— Ta, ta, ta! ni sladdrar i sanning, min fru, som **Papegojorna** och vill partout säga dermed att **100,000 francs och min dotter** vore en god eröfring, men jag betackar mig och föredrar att ingå i **odödlighetens tempel**, som gammal **ungkarl, ungtkarl för evigt**.

[16]

— Nu fick hon för **kärleksfebern**, hviskade mamsell Garibaldi till Martha; i **ett godt hjerta** som mitt, kännes det ljuft att **en dam på högsta modet** blir uppmärksammas på **farans af att ljuga**. Sedan morbror P. tömt ett glas champagne fortsatte han berättelsen om sin och **Lasses stockholmsresa**, sålunda: Vi fortforo att samtala lifligare än **tanterna** på ett kafferep **under aftonsången**, så att, då signalen gafs till tågets afgang, vi i **villervallan**, som då uppstod, måste skrapa ihop våra reseffekter, som lågo **huller om buller**, med samma ifver som **Onkeln från Kalifornien** sina guldstycken, då **muraren** råkade se in genom hans fönster; derefter rasade vi in i en kupé och slogo oss ned vid sidan af **en blygsam engelsman**, (jag hörde se'n att han hette **Qventin Durvard**) och **en handelsexpedit från Hamburg**; jag sa' till Pettersson att det är klart att den ene **han reser för sitt nöje** och den andre för **ett handelshus**, men, gubevars, af en liten **kapris** motsade han mig och påstod att båda voro ute **på hvift**; förutom dessa herrar hade vi till medpassagerare **ett resande teatersällskap** och flere representanter af allmogen, hvaribland **Vermlänningarne** och **Nerkingarne** voro särdeles lifvade. Jag skulle icke räkna mig

till **män af ära**, om jag påstode att våra kamrater voro lika intressanta af sig som **en knalle på folknöje**, ty engelsmannen, han sof som om han, efter att hafva varit **husvill för sista gången**, nu fått ett lika skyddande tak öfver sitt hufvud, som **kejsarinnans nattmössor** och herr **handelsexpediten** eller **profryttaren** hade så fördjupat sig i studiet af **den hvitklädda qvinnan**, att han i konversationen täflade med **den stumma från Portici**. Emellertid gick tiden ganska fort, tack vare den fängslande beskrifning, som **Tiburtius och Polykarpus, två lustiga turar**, uppdukade öfver åskådandet af **den förtrollade katten, den bergtagna och trollflöjten**, hvilka schene rariteten förevisats af en s. k. professor **Egmont** på marknaden i Trosa och rönt ett lifligt erkännande af **våra hyggliga landtbor**; men egentligen genom mitt aktgifvande på den kurtis, som uppstod emellan **den gamla aktrisen**, låt mig se, hvad hette hon? jo **Tonietta Faust** och **fästmannen från hufvudstaden**, jag menar Pettersson, och som nådde sin höjdpunkt vid passerandet af tunneln under söder, då de genom **ett ögonblicks oförsigtighet** kommo i famnen på hvarandra, ungefär som **Romeo och Julia**, och hade kanske gått ännu längre, hade icke en ibland **aktörernes rivaler** antändt en bengalisk eld så att det blef lika ljust i kupén som vid **midsommarvakan**.

[17]

— Ack, **de skenhelige!** inföll fru P., liksom ibland dem inte fans mer än **en herdinna på villospår** eller någon ung man som icke gjort ett lika stort **snedsprång**: men **Amors genistreck** voro väl för dem lika obekanta som **smyghandlarne** äro för tullverket eller **1856 och 1956** äro för hvarandra.

— Ni talar lika vist, som **lärdt folk i stubb**, komplimenterade morbror Pehr, och träffar målet med samma säkerhet som **Friskyttan**; emellertid, för att fortsätta der jag slutade, kan jag försäkra er att **kärlek och uptåg** aflöste hvarandra hela tiden och att **aktrisen** genom omvexling af **list och flegma** spelade min gamle vän **en komedi** af så ypperligt slag, att han alls icke märkte, att **när man inte har pengar, så pudrar man folk**; han fick nemligen för behaget **att älska för sin egen skull** vid en och annan station göra en åderlåtning på de **500 R:dr banko** han medförde som reskassa, ty **den tankspridde** var gudnås så renons på mynt, som **när man tappat sin börs**. Jag ville naturligtvis inte störa **de oskiljaktiga** i deras **kärlek med ånga**, eller anspela på, att **den lilla sångfogeln** var en stor roffogel, utan jag nöjde mig med att, liksom **de närsynte**, se högst obetydligt; dock kunde jag icke undgå att göra den reflexionen att **den gamle friaren** rätt mycket liknade **det borttappade fåret**, isynnerhet vid framkomsten, då hon, en afbild af **katten förvandlad till qvinna**, tackade för **en glad dag** och hviskade ett blygt **glöm mig ej**, ty han stod då så betagen som om han genomlefde **en midsommarnattsdröm** eller fått en uppenbarelse af **profeten**. Sedan jag sagt farväl åt mitt resällskap, af hvilket en del funnit att **alla vägar bära till Rom** och en annan del hade stort tycke med **frihetsbröderna**, skyndade jag med mina saker ut på perrongen, men der må ni tro blef **strid och seger** så det förslog, — jag omringades nemligen både af **herrskep och tjenstefolk**, af hvilka de senare i synnerhet utbjödo en mängd **rum att hyra**, eller, för omvexlings skull, **ett rum att hyra**, att jag, som fått i mitt hufvud att det var **ondt om rum**, nära nog utsattes för **en riksdagsmans fataliteter** och, sliten hit och dit af en folkhop, närgången som **röfvarbandet**, började tro att man ansåg mig för **den fredlöse**. Tack vare mitt lugn och min hållning värdig en **Rienzi** eller snarare **Felsheims husar**, lade sig emellertid stemmet och jag fick andrum att genomläsa **en biljett**, som räcktes mig af **dalkullan**, hvilken **Konjander** haft godheten sända mig till mötes. Af den erfor jag att det ingick i **min tants planer** att jag skulle bo hos den forna **flickan i Stadsgården**, den lilla sötungen **Mignon**, hvilken, förenad med **Mäster Daniel**, hade att bjuda på hoteller, både å **Norr och Söder**. Jag kom nu i lika obehaglig ställning som **två herrars dräng** då man upptäckt hans dubbelhet, ty **flickorna på Söder** äro lika trefliga som **flickorna på Norr**; men, resonerande som så, att då jag mest svärmat för de senare, **en fantasi**, om ni så vill, de borde ha företrädet i **affärer** af detta slag, och påminnande mig för öfrigt **ett gammalt ordspråk** ...

[18]

— **Gammal kärlek rostar aldrig**, inföll majoren hotande med fingret.

— Du sade det! lät jag i en droska föra mig till hotell **X** uti huset **N:o 29 och 30** vid Drottninggatan. Som **en gammal vän** blef jag emottagen med öppna armar af **uppasserskan**, som lifligt anslog mitt sinne, ty **det var Gertrud, notariens flamma** sedan fjolåret under **ett hemkomstöl i Dalarne**. För att smickra mig bjöd hon på ett rum **fem trappor upp**, men jag betackade mig och föredrog att bo i första våningen i **N:o 7**, hvarest man hade en friare utsigt än i **N:o 5**, som äfven var ledigt. Sedan **bäraren och hans son** uppburit mina saker, en vaktmästare, städad som **supplikanten**, anmält sig, hvarigenom **de begge domestikerne** voro representerade, och **det gamla skrinet** med min kassa blifvit inlåst, slog jag mig ned i en svällande soffa, tog ur **cigarrfodralet en cigarr**, tände på den och försjönk derpå i ett behagligt dolce far niente, alldeles som när **professorn njuter landtluft**, eller när man **om våren**, då "vintern rasat ut bland våra fjellar" och **de små foglarne** qvittra, känner sig litet tung i hufvudet. Jag vet inte huru länge min dvala räckte, ty efter **sista natten** var jag nästan lika illa deran som **taktäckaren** efter taklagsölet, alltnog: den stördes af någon som ropade: Herre min gud, **svärfar kommer!** Fullt vaken erfor jag att rösten kom från **en möblerad våning** bredvid; jaså, jag har grannar, tänkte jag, skulle vara lika angenämt som att tillbringa **en midsommarnatt i Dalarne** att få taga **de båda kusinerna** i betraktande, och, gifvande vika för min nyfikenhet, lika berättigad som kärleken hos **tre förälskade poliskonstaplar**, stälde jag mig vid dörren till andra rummet i attityd ungefär som **fäktaren från Ravenna**, men såg inte ett dugg för **en spik i nyckelhålet**. **Prosit!** der stod jag nu lurad som lorden af **den svarta dominon**, men om jag nekades att se som **de båda blinde** i fattigstugan, så **hörde** jag desto mer ... hvad tycker ni om

[19]

denna konversation ur **de ungas förbund**?

Förträffligt! han gick förbi, vi kunna således vara utan fruktan för en **Jetta tore eller onda ögons magt**, ty du ska veta att min svärfar, som är **en småaktig man**, har åtagit sig rolen af **den hemlige agenten**; hur snällt att du helsade på mig! jag har inte sett dig sedan **bröllopet på Ulfåsa**; om du viste hvad jag ångrat den stunden; min man är så kall som en **snöboll** och hvad han lofvade i sin sång **till Emelie**, som han så ofta föredrog vid **Berthas piano**, det har han icke hållit, och här sitter jag nu **fången på hedersord**, färdig att tråna bort som **den hvita nejlikan**, under det att min man gör affärer med huset **Valeur & kompani**. Nå, finner du inte att det är ett angenämt lif **de nygifta** föra? Ack, annat var det när jag *såg* blott **min blifvande mans porträtt ... en fästman i olja**, inföll den andre skrattande ... och jag hoppades att genom föreskriften i **Onkelns testamente** vårt bröllop skulle vara lika aflägsset som en hydda **vid riksgränsen**. Mins du **en nyårsnatt i Upsala** för två år sedan, då vi spelade **intrigen i fönstren** med de glada **studenterna** och mitt hjerta intogs med storm af **Herman von Unna**, som går ända opp till **det höga C?** — Om jag mins, jo det må du tro, men **en faslig natt** var det, och hade inte den komiska **giftermålsannonsen** blandat bort korten så ... Ack, jag anade inte då att man snart skulle betrakta mig som en af **de onyttige** och göra mig lifvet surt som för **den lifegne**; du är lycklig, du, som ännu är fri och blomstrande som **rosen på Kungsholmen**. — Jo vackert lycklig, men snälla **Leonora**, jag har ju fått mig **en elak styfmor**, som bevakar mig som **skatten bakom spiseln**, och — kan du tänka: fastän **pappa har gifvit lof**, oupphörligt förhindrar mig att träffa **kusin Rocambole**, den rike och vackre **brorsonen från Amerika**. Man kunde tro att **hon är vansinnig**, som handlar så, eller att hon hatar mig derföre att jag upptäckt **det hon bedrar sin man**; men jag har beslutit att sätta **stolthet mot stolthet**, och att, när hon nästa gång spelar **den inbillade sjuke** och tvingar mig att läsa om **Ariadne på Naxos** eller om **det befriade Jerusalem**, som äro hennes favoritböcker, ge henne **en huskur** så att hon aldrig ska glömma den **ståndsskilnad**, som eger rum emellan **fröken Elisabeth** och den uppblåsta **madam Angots dotter**. — Det är mycket bra, **så tuktas en argbigga** bäst, och **mellan drabbningarne** låter du **den olycklige älskaren** berätta dig sina minnen **från Amerika**, de böra vara lika intressanta som **hin ondes memoirer**. — Ack, att jag vore i ditt ställe och aldrig kommit i **skärselden**, jag skulle minsann inte nu vara så nedstämd som **en fru som tar in opium** eller pinas deraf att min man **dagdrifvaren**, som känner till **Emelies drömmar** om huslig lycka, är liknöjd som **kärleken i regnväder** och till på köpet **inte en smula jaloux**. — Han är **en odåga**, det är alltsammans, och förtjenar inte din ömhet, och för att visa honom att man kan göra **allt för fosterlandet**, men mycket litet för en **Jacob von Tyboe**, för prata det kan han, så bryt ditt fängsel som **de begge arrestanterna** och störta dig ut i verldshvimlet bland **bättre folk och pack**. **Nu ska vi roa oss** af hjertans grund och låta din man leka **lejonet vaknar, folkets dom** må utfalla till vår fördel eller inte. — Jo, jag är just i lynne att roa mig; det var **ett olycksöde** att det blef allvar af **Stockholmsbesöket**; hade jag följt de **goda råd**, som **min moster** gaf mig, och blifvit hemma, så hade inte **millionärens dotter** behöft lida sådana **Tantali-qval** som nu, eller frukta för **små förtretligheter i det menskliga lifvet** af de odrägliga **dagsländorna**, för hvilka **ingen får passera** oantastad: det fick jag erfara i fjol under vistandet här vid **Viktorines bröllop**. — Herre min gud, du är då riktigt **enfalden från landet**! Så vet då, att **jag knäpper dem** om de komma oss för nära; för öfrigt ha vi ingenting att frukta, då vi hvarken vilja repetera **ett äfventyr på Stegeborg** eller åstadkomma **en revolution i drifbänken**, utan blott med vår utflygt vilja lära din man förstå att **min hustru vill ha roligt**; det hade visserligen varit **bättre aldrig än sent**, att han vunnit den erfarenheten, men då **han bedrar sin hustru**, det är inte för någon **en familjehemlighet**, så är det inte mer än rätt att du i din tur visar **hur man kurerar en flyktig man** och icke låter honom återfå din kärlek förr än han blir så spak som **det besegrade lejonet**. — Jaja, nog är det bra, men tänk ändå om **experimentet** misslyckades, och vi vid **första steget** utom hus råkade midt i famnen på **min älskade man** eller min svärfar, **den argsinte gubben**. — Nå, än sen? **öfverraskningen** skulle bekomma **de begge kronorna** bland äkta män särdeles väl — **jag bedrar mig aldrig** — och lära dem inse **faran att gå på klubben**, då de ej medgifvit dig att **på landet och i staden** njuta af din frihet. — Det var **en spegel för äkta makar**, som var skön, inte sant? fortfor morbror Pehr, efter en liten paus, men det blir evigt enahanda i **de rikas skola**, så länge **våra hustrur** lida af **romangriller** och de ej lärt sig inse att **en hustrus bästa politik** är att försöka **hvad kärleken förmår**.

— Ni borde som **en man af verld och en man af värde**, — tog mamsell Garibaldi till ordet — icke vara så sträng af er och begära att man som **flicka och fru** skall vara af olika natur; för öfrigt gör **en moders bild** hvad den kan, och antingen man fått **en god uppfostran** eller ej, har man svårt att fatta det **smekmånaden** ej är evig. Hon hade härunder kastat en bakelse åt den tama **skatan**, som hoppade framför paviljongen uti starka **funderingar**, om på **en sommarafton** så härlig som denna, hos **aristokraten på landet** ingenting stode att vinna.

— Alldeles min mening, — vidtog fru P., — och **skulden** dertill, att i allmänhet **bygga upp och riva ner** föregår inom familjen, är odisputabelt mannens; som **ungkarl och äkta man** har han olika intressen, och vore han än utrustad med **Aladdins lampa**, skall han aldrig finna sin maka, så länge han dels förnekar **det täcka könets magt**, dels vandrar i sjelfkärlekens mörker, intensivare än det, som herrskar under **en Oktobernatt på Kolmorden**.

— Jag tror **hon har hjerta**, hviskade Smith till Bläckstadius.

— **En skalk** den, som tror det, — svarade denne, — säg snarare att **de häftiga passionerna** råkat i svallning vid tanken derpå att hon bedragits af **fästmannen från Norrköping**, hvilken

[20]

[21]

[22]

[23]

instälde **friarefärden** sedan han fått kännedom om **frun i sitt hus**.

— Det synes som ni antagit **Fiat Justitia** till ert valspråk, mina damer, — återtog morbror Pehr, — och det hedrar er, ty ni viljen dermed säga att **man är icke alltid så dålig som man synes**; emellertid får jag bekänna att jag af det **farliga grannskapet** erhöll den lärdomen, att det i synnerhet **i rum för resande** är af största vigt att ha **tand för tunga**. Sedan jag dragit mig tillbaka blef det för mig **en ordenshemlighet** hvad som vidare yttrades; jag tog därför på mig min rock för att besöka **en modern rakstuga**, der man sagt mig att **de båda systrarne, Amelie och Emelie**, visade lika mycket behag när de tilltvålade oss herrar, som **skyddsgudinnorna**, när de delade sina gåfvor åt **de fattige i Paris**. Knappt hade jag med **en liten nyckel** stängt min dörr och trädt ut i förstugan, förr än mina grannar, förtjusande som **Drottning Filippa** och **Kung Renés dotter**, jemväl kommo dit ut; men de hade icke väl blifvit mig varse, som gaf dem en blick à la **Fra Diavolo**, förr än de, generade som de ertappade **vildbrådstjufvarne**, utbytte några ord med hvarandra och sedan liksom **den flygande Holländaren** jagade af utför trapporna. Visst var uppenbarelsen af **en fru som har ledsamt och fästmon från hufvudstaden** pikant nog, men den kunde icke utplåna mina **ständiga misstankar**, att orsaken till allt **trassel** här i verlden är att söka i **kabal och kärlek**, och att utan dem några **ulfvar i fårakläder** icke skulle förefinnas. **Hos portvakten** fick jag, tack vare **Drottning Elviras saga**, som jag gaf lilla **Fiammina** att roa sig med, veta att mina grannar voro **Herr och Fru Denis**, hvilka logerat sedan **den 6:te** i och för bevistandet af **kröningsfesten**. Slående rakningen ur hågen och tänkande på att **till tings! till tings** blir väl slutet på fruns utflygt, stälde jag mina steg till närmaste gathörn, der **så kallad ungdom** afhandlade dagens "on dit", och det bereddes mig nöjet att uppsnappa den telegrafering, som desse underhöllo med **symamsellerna**, om förlåtelse, jag menar **syfröknarne**, i den charmanta **nipperboden**. Jag vet inte huru länge jag stod i hörnet och derunder frågade mig sjelf: **hvar skall jag tillbringa mina aftnar**, samt såg **barnhusbarnen** återvända från bevistandet af **ballongfärden**, då helt plötsligt de gamla **syndabockarne**, magister **Janne Bulling** och **advokaten Knifving** fingo fatt i mig, och ehuru de kommo från en tillställning mer lifvad än **Bacchi giftermål**, öfvertalade mig att göra en tur till Djurgården, för att få **klöfverbladet** fullständigt. Jag märkte på **magisterns peruk**, som satt litet skrufvad, och på Knifvings ögon, i hvilka **Pariserpojken** allt som oftast framblickade, att det icke stod rätt till i deras öfre våningar, men då de såta **kusinerna** underhöllo mig med så tjusande sirénsånger om utflygtens behag m. m. att icke ens **troubadouren** kunnat bjuda på bättre, lät jag alla betänkligheter vika och tillhörde för aftonen falangen af **moderna vinglare**; jag hoppas att ni förstår mig rätt. Från Strömparterren, denna täcka samlingsplats **för börd och förtjenst**, för att icke glömma **törne och lager**, gjorde vi öfverfarten till Alkärrret, och då jag icke varit i Stockholm sedan **Jeannettes bröllop** hos hennes släktingar **Faust och Greta Falkland**, gjorde jag, vid betraktandet af allt nytt, lika stora ögon som **Bror Jonathan eller oxhandlaren från Småland**, och sedan jag beträdt den plats der **Fredman och Ulla Winblad** svärmat, kunde jag icke afstå ifrån en titt in **på Gröna lund**, så skräpigt der nu ser ut och **tidens strid** gör sitt bästa att förrinta den boning hvarest **Ulla Winblads födelsedag** en gång firades och der glädjen var en lika beständig gäst som på **balen i Olympen**. Hvart man nu vänder sig ser man att **andra tider, andra seder** äro rådande och att aldrig sådana glada **sommaräventyr på Djurgården**, som Bellman besjungit, skola förnyas.

[24]

[25]

Vår tids **Bellmanianer i det gröna** äro mycket sorgliga att skåda och det förvånar mig alls inte att **Anna Stinas illusioner** ramlade, då hon fann att det blott behöfdes **Savojardgossarne** med sina instrument, en positivspelare **Farinelli**, som skrålade några sånger ur **Orpheus i underjorden, prins Kille och fröken Vira** m. fl., under det han förevisade en tafla öfver **ett mord på Norrtullsgatan**, samt **gubben Noach** med sin kasperle-teater för att åstadkomma ett s. k. folknöje i **fult och vackert väder**; men då **alla spekulera** på en späckad börs och föga sinne finnes för **konst och natur**, får man inte begära bättre. Sedan vi liksom **positivhataren** undflytt musiken och **på Hasselbacken** fått oss en plats bredvid musikpaviljongen der orchestern, anförd af **kapellmästaren från Venedig, Marino Fallero**, bjöd på ett potpouri ur **Stradella**, samt en flaska punsch med tillbehör reqvirerats, uppslogo vi våra språklådor; naturligtvis tog Bulling brorslotten, ty han har **hin ondes gåfva** att prata, fastän han egentligen excellerar såsom **skrattmenniskan**, och ibland **gamla minnen** erinrade han mig om vår första bekantskap, som egde rum **en natt i Falkenberg** å gästgifvaregården för omkring 30 år sedan, då **studenten och hans älskarinna** genom min mellankomst räddades ur klorna på **studenthataren** och jag som belöning för min ridderlighet utsågs till marskalk på **Malins bröllop**. Det var en liten rar tös må ni tro, qvick och liflig som **Nürnbergerdockan**, och fin och blid som **elfjungfrun**, och i **Sven Dyrings hus**, der hon upptagits som fosterdotter, var hon **gunstlingen** hos alla. Det påstods att hon haft **tre friare och en älskare** förut, om det är sant lemnar jag derhän, men i så fall torde **rivalerna** om hennes ynnest varit lika goda vänner som Furst **Diedrich Menschenschräch** i Preussen och **en kommunist i våra dagar**, och den reela vinsten af deras **frieri med stormsteg** blifvit en massa af **Malins korgar**. Skada att hennes lif blef nära nog lika flyktigt som **en sommarnattsdröm**, och att hon, ehuru följd till Stockholm af **en moders välsignelse**, skulle få erfara att jemväl **ett söndagsbarn** har att kämpa med **tur och otur**; hon råkade nemligen någon tid efter sin ankomst **under nyårsmaskeraden**, sjelfva **nyårsnatten på Mosebacke**, att dansande i **Auroras träskor**, hvilka hon begagnade som **tiggarflickan**, snafva mot **majorskans krinolin**, med den olyckliga påföljd, att benet afbröts, och **en dag under smekmånaden** hon utandades sin sista suck. Låt henne bli **ett varnande exempel**, mina damer, härnäst ni styr ut er till **Kungslenfärden**. Men, min gud! jag aflägsnar

[26]

mig ju från ämnet ungefär som **Nisse och Nubbe eller tomtegubbarne** från ett hus der **hin ondes första lärospån** gjort insteg; nå, för att fullfölja berättelsen om vår trio, får jag upplysa att vi pokulerade lika flitigt som **indianerne i England** och skrattade rätt godt åt Knifvings nederlag i **Bohuslänska skärgården**, det är måhända icke fullt så pikant som **ett äfventyr på en fotresa**, skildradt af **Calle Bultén** och illustrerad af **den tafatte fosterfadern**, men jag tror ändå att det skall roa er. I afsigt att sköta sin helsa och få några **bilder ur lotsarnes lif**, hade Knifving en af **de första sommardagarne** i fjol slagit sig ned **vid en badort** på vestkusten; tack vare bekantskapen med **storbonden** blef han inackorderad hos **Greta i Sorgenfri**, hvilken ännu lefver på **lifstidsräntan**, som hon erhöll för **den hemliga beskickningen** till engelska flottan, på den tid då **den ärelystne Napoleon**, efter att hafva varit **löjtnant och förste konsul**, svingat sig upp till kejsare, och, byggande på **en ministers fall**, ämnade att göra Sverige **schack & matt** i ett enda drag; gumman var som **mormodern** högt aktad, och **fiskarestugan** hade namn om sig att vara lika städad som **ett Sundhets-kollegium**; också trufdes Knifving hos henne mycket väl, och för att få ton för sig som **de moderna**, hade han genast vid ankomsten till orten anmält sig hos **doktor Maurice** och antagit till upppassare **dumme Petter**, ehuru han nästan dagligen fick ge honom **en kur för stationära**, bekajad som Petter var af de ständiga **distractionerna** och trög i rörelserna som **skraddaren excellens**; till umgänge hade K. några **Tyskar och Skandinaver**, hvilka liksom han togo **vattenkuren** i anspråk. Så till vida var allting godt, men, som ni vet, gör man **för sent** den upptäckten, äfven om **plånboken** är aldrig så späckad, att man icke, som **de begge pensionstagarne**, kan lefva endast af **en mogen melon**, och att man i nöjen fordrar mera omvexling än en båtseglats eller **en utflygt i det gröna** kunna erbjuda, och i synnerhet då man är **gräsenkling** och ej behöfver frukta att **frun inkognito** tar rätt på hvad mannen gör när **han reser för att roa sig**. Ingenting var derföre naturligare än att K. försökte sig i **den sista eröfringen** och lade ut sina krokar för **lotsens dotter**, en liten pigg tös vid namn **Edith**, som bodde några steg från hans hem, **i byn i bergen**. Han hade visserligen hört att den vackra **skärgårdsflickan** redan hade **tre älskare**, bland hvilka en skåning, **matrosen Bertram**, ansågs vara den mest gynnade, men ej varnad deraf eller af historien om **David och Goliath**, lät han genom **flickan som säljer blommor**, litet emellanåt tillstålla den sköna en bukett, uti hvilken doldes **en papperslapp**, på hvilken han skrivit att i **regn och solsken** vore han hennes lifligaste beundrare. Det bör smickra **sjömannen på landbacken**, tänkte han, att **syrsans dotter** äfven råkat behaga **den anonyme äkta mannen**, och, tryggad dervid, visade han sig lugn som **sömngångaren**. Det var utan tvifvel en dunkel tanke i **Martins hufvud**, och ehuru **den faderlösa** tycktes lyssna till hans smicker, skulle han snart få erfara att **fruntimmersvänskapen** icke är att lita på. En afton i **solnedgången** när hon beviljat honom ett möte, omintetgjordes det genom **friarens besök**, och innan K. viste ordet af hade han fått sig **en knuff** af så väldig art att han rullade utför berget lättare än **en hatt**, och stannade i ett bråddjup, hvarifrån han först efter **en natts väntan** upptogs af **de begge vedhugarne**, som hört hans rop. Efteråt blef det känt att flickan **på kärlekens genvägar** gifvit **friaren från Skåne** del af **det farliga förtroendet**, så att han från första stunden kunde bevaka dem lika väl, som **de begge girige** sin skatt; emellertid förskaffade denna **en natt bland fjellen** Knifving **fjorton dagars arrest på sitt rum**, tack vare en vrickning i foten, och i afvaktan på nya synrör i stället för **de sönderslagna glasögonen**, lärde han sig inse, att **en ung flicka** icke har någon medömkan med **mannen i fällan**.

[27]

— Förträffligt! — utbrast fru P., — det skall lära **allas farbror**, ja, jag kan gerna säga **en herre som springer efter fruntimmer**, att **en otrogen man** är en styggelse både **i himmelen och på jorden**, och att det aldrig slår felt att, **som man sår, så får man skörda**.

— Ni har då **alltid för brådt om** med edra omdömen, min fru, — svarade morbror P. — och då ni tyckes ömma för att **den sällsamma sjukdomen** otrohet må försvinna, så får jag föreslå att ni upprättar en **skola för äkta män**, på det att ni måtte få oss så gudsnådeliga som **vaktaren** och så ytterst blyga som **vestalen**; jag är öfvertygad att **enlevering och mord, misstanke och process** snart skulle bli "en saga blott" och ankomsten af **fruntimmersriket**, till hvars drottning ni vore sjelfskrifven, skulle hålla **passionen och förnuftet** inom tillbörliga skrankor.

— Nog vore det **det rätta sättet**, — sade fru P. — för att få **de skilda makarne** att draga jemt, men derigenom blefve man också **ständigt sysselsatt** och ...

— Och redde sig lika illa som **polislöjtnanten** med **de begge tjufvarne**, — afbröt majoren, som fann föga behag i **kriget med onkeln** — det är så säkert, som att **artist och affärsman** aldrig kunna förenas, eller att **ett fruntimmer som har träben**, med fördel kan uppträda i **polkan**; emellertid vågar jag anhålla att, på det **onkelns hemlighet** ej vidare må afbrytas med **dumhet på dumhet**, ni täcktes iakttaga **en fjerdedels timmes tystnad**, — det blir väl svårt kan jag tro, men **vill qvinnan, nog lyckas hon**.

[29]

— **Han blandar sig i allt**, puttrade fru P. och slog sig ned på en stol.

— Jag slöt, — vidtog morbror P. — med Knifvings **ett blad ur samhällslifvets mysterier**, och tillägger, att hvad som sedan hos oss höll munterheten uppe, det var Bullings berättelse om **herr Dardanell och hans upptåg på landet**, hos den glade **Arrendatorn** af **en egendom till salu**, der B. vistades förliden sommar, lurad som han blef på **resan till China** i sällskap med **Nathan den vise**. Jag har gudnås glömt det mesta, men **duellen** kan jag icke undanhålla er; anledningen dertill var **krämerskan Bertha**, hvilken, ehuru hon var förlofvad med sergeant Fredrik, mottagit **en ring** af den qvicke **upptågsmakaren**, och då de vid ett tillfälle sammanträffade i **qvarken**

vid lindarne, — kärleken var naturligtvis på **tapeten**, — tillät den **vildhjernen** att frånröfva sig en kyss. Det behöfdes icke mer för att Fredrik, som funnit att det är **omöjligt att bevaka en kvinna**, och som nu höll sig dold lik **tjufskytten** i de älskandes närhet, fattar eld som **ett kruthus**, rusar fram med en värre fart än **den ondsinta hustrun** och "nolens volens" griper **mannen och älskarn** i strupen. Det är osäkert huru utgången blifvit om icke Dardanell, tack vare **små händer**, lyckats göra sig fri, och, vig som **ekorren**, fått sin motståndare under sig på golfvet; emellertid fick denne göra bekantskap med **örfilarne** och hålla till godo med förklaringen att det här **sommarnöjet** blott var ett oskyldigt **soldatputs**, eller, rättare, ett svar på **hvad han gick ut att söka**, hvarefter D., rädd för att **vedergällningen** icke skulle utebli, lemnade valplatsen, lika snabbt som **min vän Cambiac**, då han fann sig stående på en krutfjerding **mellan tvenne eldar**. Sergeanten, mörk i hågen som **stråtröfvaren** och svärjande på att **skymf och upprättelse** skulle följas åt, hade icke väl kommit på benen, förr än han jemte **korpral Lustig** uppsökte D. och med **två ord** lät denne förstå att i vägen vore **den ene för den andre**, och sålunda måste duellera. **Nej, det är för tokigt!** utbrast D., men anser ni att ett litet **qvi pro qvo** bör ge anledning till **blodshämnden**, så gerna för mig. Jag vill blott lära **en herre som går vilse**, svarade sergeanten, att **det är farligt att leka med elden**, hvad vapen väljer ni, sabel eller pistol? **Två pistoler**, om det kan lugna er. Godt! vi träffas om en timme utanför **stugan vid Ugglesjön**, och ni kan anmoda antingen **Volontären** eller en af **Adjutanterna** att vara er sekundant. **Spektaklet i Kråkvinkel** kunde icke väcka större uppseende än denna duell mellan **rivalerna på skämt och allvar**; också infunno sig vid ryktet här om **veteranerna** från kriget i **Finland 1808 och 9**, **saltdirektören Daniel Hjorth** och **två äkta män, farbror Filibert** och **fiskaren Filip** samt annat godt folk för att åskåda den. På utsatt tid infunno sig **Don Juan mot sin vilja**, herr Dardanell, och **arméns barn**, sergeant Fredrik, på mötesplatsen, och sedan **de begge sergeanterna**, det vill säga veteranerna, utstakat banan, gjorde de sig klara till aktion. Knappt var signalen **framåt** gifven förr än båda skotten affyrades och samtidigt träffade Bertha, som, lik **den vansinniga**, kastat sig emellan **de begge svartsjuke** tokarne, men sekundanterna hade af **en kapris** laddat utan kulor, dock fattade hennes kläder eld, och inom ett ögonblick stod hon som **det gamla huset i låga**. Vid denna syn glömde **de kära** sitt hat, skyndade fram till Bertha och använde, som **sista utvägen** till hennes räddning, att qväfva elden emellan sig. Förgäfvets! äfven de angrepos af den, och i **det brydsamma valet** att rädda ingen eller alla, ty **en af dem måste deran**, föredrogo de att på en gång störta sig i vattnet. **Den nya vattenkuren** var förträfflig, ty inom kort stodo de åter på marken, visserligen tilltygade som om de varit på **stortvätten**, men dock oskadade, och det var ju **en bättre affär**. Vid den **förtroliga aftonmåltiden**, som sedan arrangerades af Bertha, lærer **förlikningen** ingåtts mellan de båda **romanhjeltarne** och till och med beseglats med **broderskyssen**, och visst är, sade Bulling, att **den trettio juni**, som varit orsak till **missämja och försoning**, icke så lätt skall utplånas ur minnet hos **de begge ogifta**. Under denna berättelse, vexlande af **allvar och humor**, hade vi hunnit tömma vår andra butelj, och då vi fruktade att **oupphörligt utföre** det skulle bära hän om vi reqvirerade mera, (i denna svaghet äro **den rike och den fattige** lika), beslöto vi att i stället intaga en liten enkel supé. Vi hade nätt och jemt fattat detta beslut, lika viktigt som **en arfs- och kärleksfråga**, då vi öfverraskades af **herr och fru Tapperman**, hvilka, åtföljda af sina tjusande döttrar **Agda och Diane**, värdiga att utgöra **två modeller** till **Maria och Magdalena**, inbjödo oss på ytterligare en flaska punsch, enligt min uträkning **den tredje**, men det var lika omöjligt att neka att emottaga bjudningen, som att afslå **en nyårgåfva af den farliga tanten**. **Nu är hin lös**, hviskade Bulling — **tre för en**, det är alldeles för mycket, ty jag känner mig hetare om hufvudet än **älskaren på vinden**; du vet inte du, att jag förut firat **en födelsedag på gäldstugan**, den renommerade **sjuttifyran**, der min gamle vän **kaptan Roland** sitter fången som **lilla apan** derborta, och har till rumkamrat **den gamle skådespelaren Hans Helling**, hvilken nedskrifver sina minnen under titel **trettio år af en spelares lefnad**. Nå, än sen, svarade jag, **der man tagit sot skall man taga bot**, och visar du dig icke lika säker som **betjenten professor**, så spår jag att om **smädeskrifvaren** eller den firade **tidningsredaktrisen** får syn på dig, en af dem gör dig till hjelten i en novellett benämnd **en herre med otur** eller dylikt; ty, som du vet, skilja de aldrig mellan **sken och verklighet**. Ja, du har rätt, **man måste vara filosof** om man inte skall gå i qvaf, som **de begge drunknade**, invände Bulling, i det han blef kry som **studenten i Småland** och under det vi klingade med **mor och döttrar** underhöll oss med berättelserna om **aprilnarrit** han stälde till med **blekingsflickan**, och som slutade så, att **artisten och aristokraten**, oaktadt de vunnit hennes gunst med **dukat**, blefvo alldeles som **studenten i klämman**, körde på porten af **svärmodern och mågen**; hvad han utträttade för storverk i **nyårskomitén**, hvarest **jernbäraren** gaf honom hederstiteln **den politiske kocken**, och slutligen huru han åvägabragte en försoning emellan **frun af stånd och frun i ståndet**, den förra hade nemligen retat den senare med utropet: **bort med stånden**, och som ett välvilligt erkännande af deras tacksamhet **en nyårsafton** erhöill till present **de begge pomadorna** inneslutna i **il bacio** för piano. **Det har jag gjort en visa om**, tillade B., och om **recensenten och djuret** i en person, jag menar den giftige **tidningsskrifvaren, notarien Guerin**, hvilken icke kan förlåta mig min lilla novell, **en notaries olycksöden**, icke sablar ned den helt och hållet, (i så fall unnade jag honom en flägt af **ridspöet**), skall behållningen deraf tillfalla **de förtryckta**, det vill säga **Sven och liten Anna**, som förskjutits af föräldrarne för **det hemliga giftermålet**. **Magisterns omvändelse** till spik nykter hade satt mig i förvåning, och oaktadt jag tog en pris ur **min snusdosa**, återkom jag ej från den förr än **en husdräng med bildning**, det är en vaktmästare, anmälde att supén var serverad. Nå, **gud vare lof, bordet är dukadt!** utropade Knifving, i det han, ungefär så säker på

[30]

[31]

[32]

benen som **fregattkaptenen** under stormen på hafvet, styrde hän till och bjöd fru Tapperman sin arm. Om förlåtelse! **Jag bjuder min major**, jag, svarade hon skälmskt, med betoning af det näst sista ordet; alltid **stolts Elisif**, puttrade Knifving, men det är ursäktligt när **hon är från Grenna**. Ja, **så äro de alla**, svarade Bulling, men en man med **ett namn** som du, bör icke förarga sig öfver en **mjölнарfröken**. Komne in i matsalen, i prakt täflande med den vackra riddarsalen på **slottet Luxeuil**, läto vi oss maten väl smaka alldeles som visst folk en svafvelpredikan af **läsarepresten** när han friar till **pastoratet**, och tack vare flickornas upptåg, à la **Marinettes små skålmstycken**, med sina farbröder, stod glädjen så högt i tak, som om de **muntra fruarne i Windsor** gästade Hasselbacken. Men äfven den högsta fröjd har sitt slut, så äfven denna, och sedan **mellan bröderna, de bortbytta hattarne** kommit till rätta, begåfvo vi oss på hemvägen, om icke med fullt så ståtlig hållning, som **regementstrumslagaren** vid Svea Gardet, dock vida bättre än när vi i **påsk** med **byspelmannen** i tēten kommo från **mjölнарvargen** och genom **en skavank** hos en hvar gjorde sådane komiske pas att **de begge Crispinerne** skulle blifvit förvånade om de sett vår **lyx och obestånd**. Under vägen yttrade Tapperman till mig, att **min hustru vill ha en syssla** åt min äldsta dotter, romantisk som **Preciosa**, emedan hon börjar bli för gammal i huset och sedan båda flickorna blifvit **studentskor**, hon fått ett så stridigt lynne, att **de sāmjas ej**. Jag borde visst inte blanda mig i **min hustrus affärer**, tillade helt blygsamt **den narrade filosofen**, men om du i landsorten får se att i **tjenst åstundas** en bildad dam till sällskap eller dylikt, torde du ha i minne min älskade **théblomma**. Jag kan verkligen vara stolt öfver henne, ty utom det att hon skrifvit en historia om **fyra dagar af Konung Gustaf den tredjes regering**, har hon äfven försökt sig som novellist och tills dato utgifvit en serie af berättelser såsom **Vasa-arvet, Konungens dom, Brodertvisten** samt **Kärlek och egoism**, och de ha vunnit en lika liflig beundran som **kronjuvelerna på kröningsdagen**; men **den unga modren** till dessa snillrika barn längtar, som **sockenskomakaren** efter veckans arbete, ut i den fria naturen; hon lider, stackars flicka, af **mjeltsjukan**, och **faran i hemmet** försvårar den, och derföre tänkte jag, att om du ville ha **ännu en gång den svaga sidan** att vara **damernas riddare**, det skulle lyckas henne att nå målet för sin önskan lika lätt som **Polkander i Stockholm** att göra en eröfring. Jag måste till min blygsel erkänna, att **en efterhängsen vän** aldrig behagat mig, och att jag var färdig utbrista: **herre, var så god och tag bort er dotter** eller tillråda honom att gifta bort henne med t. ex. **en farlig kontorist, som är kär**, ty sådana tryta aldrig, men inseende att det skulle sår min vän, invände jag blott att det var **en farlig kommission** han gaf mig, och att jag icke kunde lofva någonting förr än jag fått rådgöra med **vår unga gudmor, Regina von Emmeritz**. Vi skildes nu åt, och sedan jag nått mitt hem, ämnade jag lägga mig för att **snarka eller icke snarka**; men jag blef bedragen derpå liksom **de två jonglörerne på djefvulens pengar**, ty från rummet bredvid hördes en ganska högljudd konversation. Jag vill hålla **ett vad** om att det är **lektioner mellan äkta makar**, tänkte jag, och närmade mig dörren, för att få del af **bikten**; och mycket riktigt, emellan **man och hustru** egde följande samtal rum: det är ovärdigt att uppföra sig så mot **en trogen äkta man** som jag, och som aldrig nekat dig något, hade du också begärt **en half million**, men **min tant Aurore** skall få veta att hon arrangerat **ett farligt giftermål** och att behållningen deraf är **en störd lycka**. **Tyst!** jag vill ingenting höra till ditt försvar; det vore just skönt om jag sökt **en syssla i hufvudstaden**, som du så mycket önskat, **den förstkommande** förvred väl då hufvudet på **matmodern i huset**, jag känner **vår tids menniskor** jag, och sedan återstod det för mig, med **det sönderbrutna hjertat**, icke annat än att med **min fars värja** eller en pistol beröfva mig ett lif, som **tre månader efter bröllopet** är mig förhatligt. För guds skull **Lucidor** hör mig! det är din egen kallsinnighet, börjande **dagen efter bröllopet**, som narrat mig att försöka **hur man roar sig i Stockholm**; jag trodde nemligen att om jag följde råd i **mormors dagbok** jag skulle göra dig till **en förtviflad äkta man**, som skulle söka lyckan åter **inomhus** och att du för **en krigslist inom familjen** af så oskyldig art, icke skulle bli eldfångd som **tändstickorna**. Nej, gubevars, jag skulle ta **en farlig praktik**, som den helt lugnt och mycket tacksam bita i **Evas äpple**, men det roar mig icke, och då **pensionskamraterna** tyckas vara dig kärare än din man, så är det bäst att vi lefva hvar för sig, adjö! — dermed försvann han som **en liten stjärna** bakom ett moln och lät sin fru svimma, i det hon utbrast: o, min gud, **min man går bort!** — och så blef det tyst och mig tillåtet att efter **nattäfventyret** drömma om **ett äfventyr i Humlegården under Carl Israel Hallmans tid**, om **resan till månen** och om **två brudar i en person**. Har ni någonsin hört något dylikt?

[33]

[34]

[35]

— O, den **tyrannen**, att så bära sig åt! suckade fru P. och kramade **klippingshandskarne** för att afleda sin harm.

— Hvad behagas, skulle det ...

— Förlåt **en distraktion**, fortfor fru P., jag tänkte på **porträttet af en ärlig man**, som kunde vara så grym emot **den sextonåriga** frun och jag önskade att han måtte få **fästning för listid** för sin **vänskap i döden** och för det han beredt sin maka en lika oangenäm tillvaro som flugornas hos **spindlarne**.

— **Efter 15 år** som **lycklig enka**, yttrade morbror P., och sedan ni undgått att dö som **flickan på öfverblifna kartan** borde ni icke vara så sträng, ty man kunde deraf sluta att **en vacker syster** som ni, anfäktades af **bloomerismen** eller att ni ansåg det för **ett misstag** när ni lät fångsla er i **en boja** ...

— Som icke var utaf rosor, inföll majoren skrattande, i det han satte **munkorgen** på **Alcibiades hund** och erlade **hundskatten** till kronofogden Finke.

[36]

— **Låt de döda hvila**, min bror, fortfor morbror P. och vändande sig till **de begge döttrarna** i huset, som hviskade om fortsättning, yttrade han skalkaktigt: jag tror ni ären lika nyfikna som **två unga fruor**, jo, **sådana äro flickorna**, men det är inte mitt fel att **ständiga hinder** möta berättelsens gång, **kotteriernas magt** är ju så stor, att om jag också hade **kungens befallning** att tala, **de nerfretlige** alltid skulle få tillfälle att bereda **motgång på motgång**, ty **man kan hvad man vill** i våra **oroliga tider**.

— Kors, jag tror **onkel är diplomat**, afbröt Rosita, ni går åtminstone så illa åt de **farliga fruarne**, att inte en gång **regeringens ombud** kan rädda dem från nederlag, men jag vill våga de **tjugu kopek silfver** jag fick af **tanten från Helsingfors** att liksom **tillfället gör tjufven**, de skola hämnas på er, om inte förr då **onkel soffer** sin middag; var derföre på er vakt, så att ni icke som vid **ett riksdagsmannaval**, jag tror det var i **Söderköping**, ännu en gång blir öfverlistad af **de valberättigade damerna**, hvad skulle ni säga om ni vaknade som **ett fångadt lejon**?

— Jo, att **ingenting är omöjligt för en blåstrumpa**, och då **tidsanden** är så bakvänd, jag liksom **den puckelryggige friaren** skulle finna mig uti att **medelmåttig och krypande** behåller fältet. Och är **Neckens dotter** nöjd med denna förklaring, så gör jag som **den vandrande juden**, ger mig i väg på nytt. Morgonen efter den dag full af **surpriserna** jag nyss skildrat, hade jag icke väl gjort mig fin som **edukationsrådet**, då jag mottog en bjudning från **familjen Trögelin** att på aftonen bevista **en soiré i Kåkbrinken** och då jag hos dem funnit mig såväl som **hittebarnet** hos Konjander, lät jag helsa att jag vid **mottagningstimmen** skulle ha äran infinna mig. Strax derefter gick jag öfver till **perukmakaren Leonard** för att friseras i håret; man samtalande der om **en hustru, som kastar sig ut genom fönstret**, men då jag berördes mindre deraf än **Carl den 12:te på ön Rügen** af bomberna, gjorde man **processen** kort med mig och affärdade mig med snedare blickar än **Peter den store och hans son** betraktade **den polske flyktingen**; jag tog emellertid **pröfningen** lika lätt som Sandels attacken vid **Wirta bro** och gick att hos mamsell **Ella Rose**, få mig en kopp kaffe, **kaffe** — förbjudet af **läkaren** i all ära. Under det jag intog min frukost läste jag med mycket intresse en artikel om **den orientaliska frågan**, särdeles väl skrifven af **A. F.** och en s. k. ledare om **kaffehuslifvet**, hvori vederbörande upptuktades för det att ingenting göres att förekomma att den unge **handverkaren** eller **fabriksarbetaren** förledes till orgier, hvilka endera sluta med **sjelfhämnden** eller också **ett besök på dårhuset**; jag gaf författaren rätt deri, att det var **en farlig glädje** man bjöd den oerfarne, och att hvar **en menniskovän**, som afslöjade **sirénen** och gaf den helsosamma varningen: **se men låt bli**, vore förtjent af samhällets tacksamhet. Under det jag derefter höll på att studera den egendomliga **dagblads-annonsen**, uti hvilken **tre friare** af olika lefnadsställning erbjödo **två enkor**, sina hjertan, öfverraskades jag af den gamle **spelaren löjtnant Cato von Eisen** och **den anonyme teaterförfattaren, Doktor Human**, hvilka, mera lifvade än **de båda Figaro**, hade inkommit för att rekreera sig efter **en afton i Humlegården**. Ni må tro att **inqvarteringen** generade mig betydligt och jag önskade jag hade haft **trollmössan** på hufvudet och **lyckans galoscher** på fötterna för att täfla med **den osynlige älskaren**; men det var ej så väl; i stället tvangs jag att ta en absinth, som **lilla Nanette** serverade, och så godt jag förmådde besvara Eisens näsvisa frågor: **hvad tänker ni om Ryssland?** och: **hvem blef rådmanska?** liksom det rörde mig, och, upprigtigt taladt, ansåg jag mig icke lika illa deran som **studenten och grefvinnan** när **mannen och pistolen** hotade dem, och hade jag icke tillgripit den nödlöggen, att **kungens läkare** förbjudit mig all extravagans, hade jag tvungits att bevittna huru **han förstör arvet efter sin tant**. Försatt i det fria som **kanariefogeln** styrde jag kosan till Norrbro för att ta några **Stockholmstyper** i betraktande, och **ett lyckans barn** var jag, som bland andra fick skåda **den nye kommandanten, general Eldhjelm**, en man som eröfrat rika lagrar bland **Spanjorer och Portugiser** — de eleganta **söndagslejonen, bröderna Philibert**, i mitt tycke en förbättrad upplaga af **charlatanerna**, och slutligen den ryktbara **mamsell Bager**, som syntes djupt bedröfvad öfver sin förlust på **fästmanslotteriet**; ja, **industririddarne** voro äfven talrikt representerade; men föga böjd att betrakta dem, gick jag öfver till **den musikaliske skraddaren** och lät honom ta mått på de klädesplagg, **rock, väst och byxor**, jag nu bär på mig. Jag satte mig derefter upp i en omnibus och for liksom **abbén på äfventyr** än hit och än dit och först då jag åkt ett stycke upptäckte jag att **min granne i omnibussen** var **kusin Raoul, tanddoktor**, hvilken glädde sig åt vårt sammanträffande och fryntligt yttrade: jag har lemnat **min hustru och min paraply** en liten stund hos **modehandlerskan**, medan jag besöker **en clairvojjant** för att få veta om **Janes mission** skall lyckas hos **den schweiziska familjen**, ty derpå beror hennes förening med **den unge kassören**. Om jag varit **anden Lumpacivagabundus**, är det möjligt att jag vid **afskedet** haft klart för mig hvarpå **allas gudson** syftade, nu deremot var jag lika okunnig, som **mulatterna**, men föga generad deraf steg jag ur och gick att taga **Birger Jarl** i betraktande; jag kunde icke annat än skänka **bildhuggaren** min beundran för hans mästerverk, men deremot förargade det mig att man rest den vackra bilden på något liknande en kamin eller rättare kakelugn. Passerande sedermera **Vesterlånggatan, Skeppsbron och Blasieholmen**, hade jag godt tillfälle att se hur **tiden gör underverk** och huru mycket staden vunnit i utseende genom **metamorfofserna**. Huru **en konung bygger hus** fann jag vid betraktande af National-museum och jemväl att der — **på väggen** stor smaklöshet är rådande, vare sig att **stenhuggaren** eller **den gamle målaren** haft sin hand med i spelet. I mina reflexioner häröfver, om ni så vill **en episod ur konstnärslifvet**, väcktes jag plötsligt af någon som ropade: nej, se **kometen!** och lika nyfiken som **småstadsfruntimmerna** under **resan till förmålningshögtidligheterna**, blickade

[37]

[38]

[39]

jag upp mot himlen, djupblå som ögonen hos **regentens dotter**, men såg inte ett dugg, det var ju ett **fenomén**; jag erfor sedan af **skeppsgossen** ombord på skonerten **fästmon från Bremen**, att en schåare, som deltog uti spelet **krona och klafve**, ville dermed afleda uppmärksamheten på ett slagsmål emellan några **Fransmän och Ryssar**, hvilka anfäktades af **spelsjukan** och genom **snålhet och list** försökte att ruinera hvarandra. Att **den okände sonen** lyckades i sitt företag är lika visst, som att **Pepita i Abdera** gjorde fjasco, men om **Dackefejden** efterföljdes af en förlikning, det är mig obekant. Observerande att **skarpskyttarne** under tiden samlat sig i Kungsträdgården, för att afgå till **Jägmästarebostället**, skyndade jag dit för att såsom **den främmande** begäpa dem, men öfverraskningen af **William och Emma**, som stötte mig i sidan med **Oscars paraply** omintetgjorde emellertid detta och jag uppmanades att i stället göra **bror och syster** sällskap till de berömda **bröderna Foster** för att med min skärf bidra till **källarmästarns recett**. Jag tror **farbror är qvåkare** utbrast William då jag förbigick supen vid smörgåsbordet, ty allt ifrån den dagen, då vi firade **fastlagsgillet** och den satans **vestindiefararen** lade an på att få mig lika säll som **den förtrollade prinsen**, har jag insett att **den gamle ynglingen** mår bäst om han afstår från den dryck, som alstrar de fleste **brottslingarne**, jag låtsade derföre inte om piken af **informatorn**, utan jag sysselsatte mig med **omeletten**, som serverats af **lilla Mathilde**, och för att hedra **den 2:dre Maj**, min födelsedag, sköljde jag ned den med en butelj vin. Under middagen meddelade Emma mig hvilka **bryderier på en födelsedag** hon hade för någon tid sedan, och att hon i sommar skall återställa sin helsa **vid ett bad**; skönt, tänkte jag, det är för föräldrar bästa **sättet att skaffa sig måg**, och för flickorna att vinna **genkärlek eller död**; men högt yttrade jag: ja, när man kan följa med goda **släktingar och pengar** icke tryta, så är det som sig bör. Efter intaget kaffe, till färgen kanske något mörkare än **de begge kreolerna** och i smaken icke en bit bättre än det vi få i **skogvaktarestugan**, skildes vi åt, och då jag hade all anledning utbrista: kors **hvad tiden slinker!** lät jag vid hemkomsten, genom **dottersonen** till portvakten, beställa mig ett ekipage och for, stoltare än **den siste onkeln från Amerika**, direkte till Trögelins. De bo särdeles charmant **en trappa upp och på nedra botten**, och man kunde med **Beylon** tro sig inandas **en timmes hofluft** då man inträdde i stora salongen, smyddad som den var med tropiska växter och en grupp i marmor, **1846 och 1946**, signerad **Ba Ta Clan** och placerad på en piedestal, skänkt af **vännen Grandet** i Paris, samt taflor sådane som **Richelieus första vapenbragd**, **Wallensteins död**, en scen **ur Carl den 12:tes ungdom**, **Axel och Wahlborg**, **Carl den 9:de**, **Drottning Christina vid 16 år** och **Carl den elfte**, de tre sistnämnde med verklig talang målade af våra utmärkte konstnärer, Professorerna **Emanuel Svedenborg** och **Thorkel Knutsson**. Trögelin och hans hustru, en **fröken de la Siegliere** i sig sjelf och som han hemfört från **slottet Toto** i Frankrike, voro idel uppmärksamhet mot sina gäster, som utgjordes af **grefvarne Klingsberg**, **presidenten och kyrkoherden**, **Polkander och hans fru**, **bröderna Stix**, **doktorn och apotekarn**, **Judinnan Deborah**, vanligen kallad **drottning Bell** för sin skönhet och förmögenhet, **grefve de S:t Germain**, fruns kusin och af Trögelin benämnd **min hustrus andre man**, **fruarne Montanbreche** för första gången i Sverige, **tant Bazu**, på spe kallad **stamfrun**, **onkel Sam**, **den svarta doktorn** från Brasilien, **tre kryddkrämare** eller så kallade grosshandlare **Bark**, **Park** och **Stark**, samt i öfrigt några unga **damer och husarer** hade jag så när sagt, herrar förstås, hvilka samtliga förde sig med sådan elegans, att man trodde sig vara på **hofvet i Abdera**. Efter intaget té förevisades **en tableau vivant**, nej, det var allt två, den ena föreställande **målaren och modellerna**, och den andra **Brahma och bajaderen**; följde så **Drilléns operett**, con amore utförd af Trögelin sjelf, **drottningens gemål**, en friare till Deborah vid namn **marquis de Villemer**, **Laila Rookh** och **Calle Glader**, **en herre utan frack** och med besynnerliga fasoner, samt en ung flicka, om hvilken det hviskades att **hon gifter bort sin mamma**. Sedan några förfriskningar intagits och salongen omordnats, skyndade de unga att i **balskorna** tråda dansen vid musikens toner och under uppehållen fick man njuta af **Fortunios visa**, föredragen af **Giboyers son**, och **en saga af drottningen af Navarra**, framsagd af **kaptan Puff**. Efter de båda föredragens slut, af hvilka sagan hade **förstfödslorätten**, ämnade jag lemna salongen, då någon hastigt närmar sig mig; jag vänder mig om, och finner att det är fru Bazu, lika framfusig som **ett herrskap som ser på rum**; ändtligen är **mannen från södern** fången, utropade hon, och ni slipper icke lös som **den unge arrestanten**, förrän ni har skänkt mig några ögonblick. Jag har icke sett er sedan **en konsert i landsorten** för tre år sedan; ni ser ännu lika ståtlig ut som **borgaren adelsman**, och skälmen sitter qvar i ögat, som på den tiden ni spelade **den lille matrosen**; det var en härlig tid, inte sant, och hvilket hänförande lif som fördes hos **våra bundsförvandter**, de **båda grefvinnorna**, för hvilka ni svärnade och förtroligt benämnde **kung Märta** och **drottning Christina**; hvad säger ni nu om sällskapslifvet, är det icke lika stelt och tråkigt som **vallfarten till Plöermel** och saknande alla **ombyten** eller rättare omvexling, tröttande genom **de löjliga mötena** mellan personer af olika sfer? Se till exempel på **våra unga fruar** Montanbreche: **hvem är den fulaste** är svårt att afgöra; står det icke att läsa i blicken hos dem: **hvem är narrad**, om icke du och jag? och tycker ni icke att de ha en viss likhet med **gräshoppan och myran**? den ena far ju omkring som om hon vore af kautschuk och den andra seglar fram som **sömngångerskan**. — Ni menar **sömngångerskan gift**, invände jag skrattande ... och den der stela damen med blommorna i håret ... **hvem är hon**? måste jag ovilkorligen fråga ... Jo, det är en fru **Estrella di Soria**, f. d. **Rosen i S:t Flour** och nyligen förlofvad med **köpmannen i Venedig**, **Marco Spada**, är hon icke ryslig som **en vintersaga**? och för att råga måttet, hvad säger ni om fruns kusin? Han lider visst inte af **för mycken glädje**, stackars karl, och **diplomaten mot sin vilja** kan icke vara mera generad än han; tacka vet jag i vår ungdom, då fans det **glada gossar** och flickor, och man satt icke som **syrsan** i ett hörn och

[40]

[41]

[42]

teg i hjel sig; men så voro **en herre och ettfruntimmer** inga maskiner heller, om någon ropade: **kom!** störtade man utan **misstroende och list** i nöjenas hvirfvel, liksom **Richard Lejonhjerta** i striden. Jag svarade att hon hade onekligen rätt, men inseende att jag genom **tantens glömska** af det passande kunde råka ut för något obehag, bjöd jag farväl åt **penningar och gamla anor** och gick att betyga **herrn i sitt hus** min beundran öfver hans stora skicklighet i **konsten att vara teaterdirektör**. Knappt var det gjordt, så presenterades jag för en herre vid namn **Wilhelm Tell**, hvilken anhöll att få taga **ett parti schack** eller **ett parti piquet** med mig; jag föredrog det senare, men då jag, lyckligare än **Robert af Normandie** — det hörde till undantagen, att jag ej hade fjorton ess och **tre kungar, tre damer** på min hand — vann den ena kronan efter den andra lättare än **herr Hummers 73 öre** försvunno ur hans börs, gick det min motspelare så till hjertat, att **den otålige** plötsligt visade mig den oväntade synen af **en äkta man som gråter**. Jag blef mera förlågen deröfver än **öfverstens måg**, när han måste tillstå att **han hyr rum af sin betjent**, och visst är att **upprättelsen** ej skulle uteblifvit, hade icke Trögelin fått fatt i mig och fört mig till **ett paradys på vinden**, (så benämnde han sitt arbetsrum). Vi försågo oss der med ett glas punsch och genombläddrade som hastigast **dagboken** öfver hans resa, som han förärade mig för att **gubbarne** skulle få del af den. Ack, den Trögelin, hvad har han icke upplefvat **på kontinenten och i England**. Ja, ni kan sjelfva dömma, om ni har litet tålmod; se här hvad han skrifver: under mitt vistande i verldens hufvudstad blef jag, som den mest framstående **Svensken i Paris**, inbjuden att tillbringa **en stund hos Diderot**, hvarest jag presenterades för sådana storheter som skalden **Gringoire**, författare till **Richelieus memoirer**, **Hertig Job**, **Don Carlos**, **Orleanska Jungfrun**, **Prinsessan af Trapezunt** och **Johanna af Montfaucon**, de senare visserligen endast trenne skådespelerskor vid namn **Adrienne Lecouvreur**, **Adele de Senanges** och **Eulalie Pontoise**, som utförde nämnde roller på stora operan, men så intagande, att till och med **den girige kalifen på äfventyr** blifvit dårad af dem och stält **nyckeln till kassakistan** till deras förfogande. Monsieur Diderot hade den godheten att föreläsa **ett giftermål under Ludvig den 15:des tid** och skalden Gringoire att föredraga sina båda sånger: **slaget vid Marseille** och **lägret för Montauban**, hvarjemte fröken de Senanges med sådant behag sjöng den stora arian ur **Lucretia Borghia**, att jag blef så hänförd, som när **underprefekten roar sig**. Ett par dagar derefter blef jag af herrar **Marton och Frontin** anmodad att närvara vid öppnandet af **testamentet** och skiftandet af **arvet efter herr Plumet, den polske juden**, som hade en slående likhet med **Mumbo-Gumbo**. **Gonggong den store**, och vid sin död efterlemnade bland annat **slottet Montenero** och **qvarnen vid Marly**, uti hvilken senare man påträffade **fem millioner i en vindskammare**. Om den gamle, som under **en julnatt** föråt sig på smörtårta — **sen er i spegeln**, gourmander! — är den sägen allmänt gängse, att hade han icke innehaft **hin ondes skägg**, som han röfvat från en munk i **klostret Castro** — han blef sålunda **den ondes besegrare** — när **den nya garnisonen**, bestående af **Villars dragoner** understödde af **frondörerna**, stormade det för att befria **hvita frun**, så hade han aldrig blifvit så rik. **De okände** arfvingarne, vanliga **hvardagsmenniskor** i öfrigt, voro legio och ibland dem med hvilka jag samtalande erinrar jag mig såsom de originalaste **mäster Galoschard och hans hustru**, som varit egare till **värdshuset i Adrets**, men sedan **femton år i Paris** lefde på sina räntor; madame **Angelique Duval**, f. d. **Rosenjungfrun i S:t Pierre** och för en kort tid gift med engelsmannen **Paul Clifford**, (om det var rätta **sättet att grundligt lära sig engelska**, lemna jag derhän), och **den hedersmannen Richard**, hedrad med namnet af **den fransyske Rochus**, hvilken, glad att få återse **skomakaren i Damas**, utropade: **låt oss omfamna hvarandra, Folieville!** och gjorde det med sådant eftertryck att de båda genom **puffen** förlorade balansen och i fallet drogo med sig **muraren Jerome** och **kaptan Belrond**, som voro inbegripne i ett lifligt samtal med **monsieur Jovial, stadstjenare och poet** på en och samma gång. Sedan de åter kommit på benen uppstod ett litet gräl emellan **muraren och bankiren**, och det är mer än troligt att hade icke **morfar Guerin** och **herr du Calumeaux**, en systerson till advokaten **Raymond**, trädt emellan, så hade här, liksom mellan **fransmännen i Algier**, en sammandrabbning egt rum och en illustration erhållits till ordspråket **också många vänner, litet vänskap**. I sällskap med **vännen Constant** besökte jag en dag samlingarne i Louvren och med verklig hänförelse betraktade jag bland andra bilderna af **konung Henrik den fjerde, Ludvig den elfte, Richelieu, Anna af Österrike, Catharina af Medicis** och **Maria Leczinska**, med finess och mästerskap utförde af **Rafael Sanzio, Salvator Rosa** och **Correggio**, och jag tillstår upprigtigt att det kliade i fingrarne på mig, liksom hos **Carl Sabelträff och hans rivaler**, när de hindrades från duellen i **månskenet**, att icke få anamma sådana godbitar som **Henrik den 3:dje och hans hof, Gustaf Adolf i München** och den förtjusande **Hertiginnan de Nangis**. En annan dag gjorde jag ett besök hos **handelshuset Lecardonel och Peponet**, och då dessa äro stora konsthandlare, förledde de mig till inköp af **Hin ondes altartafla**, målad af **Jean Durand**, **koncerten på hofvet af Coliche, korsfararne af Latude, lumpsamlaren af Marie Michon** och **korrespondensen af Fanchon**; jag var äfven spekulant på **Euryanthe**, staty i marmor, och en kolteckning benämnd **årsrevyen** eller **nyårsnatten 1857**, men en satans engelsman, **lord Davenant**, stel och styf som **den döde gästen**, knep den medan jag betraktade **slottspaviljonen** i Tuillierierna, orsak nog att jag blef rasande på **engländerne i Paris** och önskade att **kommunisterna** måtte ge dem en åderlåtning. Liksom under mitt besök vintern **1848 och 1849** skulle jag äfven nu råka ut för ett missöde; stående en dag vid **Saint Martin-kanalen** och skådande huru **en arbetare** med tillhjälp af **ringaren i Notre Dame** höll på att uppfiska **konstnärens hustru**, hvilken dränkt sig af sorg öfver obesvarad kärlek hos **Amerikanaren**, hör jag någon bakom mig yttra: **senora Pepita, mitt namn är Meijer**; nyfiken att få se **den okända sköna**, vänder jag mig om och finner **en**

[43]

[44]

[45]

parisiska i samtal med tvenne herrar; jag stod som förstenad då jag i den ene såg **mitt andra jag** och Gud vet om inte han var **en magnetisör**, ty innan jag viste ordet af befann jag mig i samma tillstånd som **en sömngångare**, det vill säga: jag gjorde allt hvad man befalde mig, och först när **komedien impromptu** var utspelad, märkte jag att genom mitt **bryderi och fintlighet** hos honom, jag var liksom **fabrikskamraterna** vid en strike, beröfvad källan till mitt uppehälle. Jag anmälde genast saken för polisministern **Foualdés**, men först **sedan solen gått ned** blefvo de tvenne **statsfångarne, Gripon och Martin**, anhållne tillika med deras medbrotsling **Zampa eller marmorbruden**, och min förlorade kassa återställd. En middag bjuden på bröllop till **familjen Requebourg**, hvilken gifte bort sin dotter **Clemence**, en härlig kopia af **rosen i Avignon**, med en **greffe de S:t Helène**, skulle jag få upplefva ett större obehag än under **ett äfventyr i norska fjellen** för några år sedan. Jag borde visserligen bevara det tillika med andra **pariserhemligheter**, men då jag hatar **charlataneriet**, det må finnas hos hög eller låg, vill jag vara lika sanningsenlig som **farmors kärleksbref**. Jemte mig voro till festen inbudne **greffe de S:t Georges, baronessan de Blignac, familjen Renneville, chevalier de Maison Rouge, abbé de L'Epée**, markisinnan **Louise de Lignerolles**, brudens tant, samt fröken **Seraphine de la Faille** och hennes kusiner **Rose och Marguerite**. **Bruden** var hänförande i sin rika dräkt, och endast mot **brudgummen** kunde göras den anmärkningen att, ehuru han förut fört på läpparne **henne eller döden**, han nu syntes mera kall och likgiltig än **bonden rik och åter fattig**. Sedan **bröllopsgåfvan** blifvit aflemnad, framlades äktenskapskontraktet till undertecknande, men vare sig att brudgummen marterades af **kärlek och ånger**, allt nog, han syntes tveksam; slutligen tilltvingande sig ett lugn, värdigt **den svartsjuka hustrun**, satte han sitt namn på papperet och öfverräckte pennan till **den sedesamma dottern**; men, o fasa, i samma ögonblick hon underskref sitt namn, flögo salongsdörrarne upp och polislöjtnanterna **Babiole och Joblot** inträdde, förklarande greffe de Saint Helène för sin fånge, såsom varande en af de efterlyste **galerslafvarne** och ombringaren af den mans lif, hvars namn han bar. Nu blef ett uppträde öfver all beskrifning, man dånade här och man dånade der, bruden likväl undantagen, som slet kronan och **brudslöjan** från sitt hufvud, trampade **brudsmcket** under fötterna och, tagande **armringen** från sin plats, kastade den, åtföljd af en förkrossande blick på brudgummen, hvilken stod så tillintetgjord som **urmakarens hatt** blef af den svartsjuka äkta mannen; följde så en reprise af **det gamla lejonet vaknar**, i det svärfadern i raseri sönderref kontraktet och förklarande **mannen ungarl och hustrun enka**, befalde den djefvulske **äfventyrsjägaren** att genast lemna hans hus. Naturligtvis åtskildes sällskapet strax derpå och först ett par dagar derefter fick jag veta af **Michel Perrin, den fattige poeten**, som bar **Marguerites färger**, ehuru det var känt att ibland **Gimblettes friare** han var den ifrigaste, att om icke **Louis och Walborn, Molincharts grannar**, genom **Pomponette och Pompadour**, hvilka tjenade hos vikomtess **Hortense de Robertville**, fått veta att vid ett tillfälle **Clarence** anførtrott **Jean och Madeleine** att hon **nyårsnatten** i år i sällskap med **Felix och Stephanie** öfverraskat **lilla Joujou** då denne utan **heder och penningar** förrådde för **Rataplan** sin herres, den verkliga Saint Helènes kärlek till **storfurstinnan**, hvarigenom hans försvinnande ansågs stå i sammanhang med den föregifna **resan till Ryssland**, så hade aldrig dådet blifvit upptäckt och man fått orsak att fråga: **vilken är den rätte?** En skön bit **Pariserlif**, i sanning! Här afbröt morbror P. läsningen af dagboken och yttrade: Jag tyckte jag, att när jag för några år sedan på **ett bröllop i Paris** hos **familjen Benolton** blef god vän med **den nye öfversten, hertig de Lauzun, prinsen af Conti, monsieur Claude Gevert**, den ryktbare **skräddaren naturpoet** och en spanjor **Don Pasqval de Rigoletto, den okände beskyddaren af engeln i sjette våningen**, mademoiselle **Norma**, samt hade äran föra **markisinnan de Villette** i en promenad och dansa en française med den snillrika författarinnan **Marie de Sévry**, jag tyckte, säger jag, att jag kunde vara stolt, men Trögelin öfverglänsar mig ty värr, liksom **Corrigedoren** en vanlig smugglare.

[46]

[47]

[48]

Dock nog härom, hör vidare hvad Trögelin upplefvat: Som jag nu hade fått nog af Paris stälde jag, i sällskap med **ett litet huskors** min resa till Italien, der, bland annat, jag under **en timme i Pymont** var vittne till **ett giftermål på dårhuset**, och hade den lyckan, tack vare **reskamraten**, att bli presenterad för **den mystifierade brunngästen, greve Benjowsky, flyktingen från Ryssland**, eller rättare Kamtschatka, hvilken hjälpt ur fångenskapen af **de förtrogne** och dragen hit af **ungdomsminnen**, stärkte sina domnade lifsandar. **I Rom** lyckades det mig med den säkra blick som tillhör **ett Stockholmsgeni**, att utspionera att **under munkkåpan** döljer sig mer än en **Tartuffe**, och att **jesuiten**, ehuru han är grym som **riddar Blåskägg** och i list öfverträffar **en bengalisk tiger**, aldrig skulle lyckas i **en omvändelse**, om han icke begagnade sig af tillfället när **fruntimren gråta** och till följd af obesvarad kärlek kasta sig i kyrkans armar; ett exempel derpå gaf just **Figaros dotter**, då hon, efter den misslyckade **enleveringen** af **friaren från Mexiko** lät trösta sig af en jesuitpater, som under **lånta fjädrar** vunnit inträde i huset, och trogen den allbekanta satsen: **ändamålet helgar medlen**, småningom tvang henne att för den nyvaknande **kärleken** offra mer än sin förmögenhet. Vål vore derföre, om man i det sköna Italien kunde en dag säga till främlingen: här finnas **inga jesuiter mer**. Drifven af min **längtan efter äfventyr** stälde jag en dag min kosa till **herdarne** i Campagnan, der för tillfället betade **99 får och en herde** vid namn **Pajazzo** tjenstgjorde som vaktare, men vare sig att jag liksom **en anonym författarinna** icke fann något omvexlande deri eller råkat i samma tillstånd som under **en nyårsnattsdröm**, alltnog, jag gick på måfå än hit och än dit, och ehuru man sagt mig att **det spökar i skogen** eller rättare bland bergen, trängde jag djupare derin, obekymrad hvart vägen bar. I ett nu stöter jag på tvenne karlar, hvilka bjödo mig spetsen af sina dolkar — **intermezzon** var föga treflig — och i det den ene presenterade sig som "prins" **Fjesco**, mycket artigt uppmanade mig att följa honom. Jag kan försäkra att **min hustrus**

[49]

man var allt utom lifvad och gjorde den sorgliga erfarenheten, att han icke hade **en rapphöna till vägvisare**, men liksom **fatalisten** troende på ödet, följde jag **den nye Blåskägg** troget i spåren, alldeles som när jag i fjol på resan i Norge följde med gutten på **ett säterbesök**. Framkommen till en grotta, hvarest **Corinnas ljus** brann framför en madonnabild, emottogs jag af en herre, som kallades **doktor Tartaglia**, enligt min uppfattning **Tartuffes urbild**, och han hade den utmärkta godheten att undersöka, icke min helse, (den rörde honom icke mer än det rör Ryssland att **Polen blöder**), — men mina kläder, och som han i dem fann något lika värdefullt som den makalösa glasskon hos **Cendrillon**, så täcktes **den nye egendoms herrn** hålla det till godo. Liksom **suplikanterna** vid ett afslag på sin ansökan, fann jag min näsa betydligt förlängd, men **den pådiktade galenskapen** varade icke länge, tack vare **skrattvurmen**, som kom öfver mig. I sällskap med en utländing, till utseende ej olik **Erik den 14:des son**, och hvilken man behagade upplysa endast hvilat här medan **han väntar på sin börs**, blef jag bjuden att tömma ett glas vin, så ytterst dåligt, att äfven på **den fattiges julafton** det bestämdt försakats, men det hade det goda med sig, att, liksom under **nyårsmötet** förlidet år, jag insomnade och uppvaknade först när **drottning Pamorina**, (så benämndes en hederlig matrona, som innehade trattoriet **Salamandern**), fann mig i sin källare. Om min förvåning var stor öfver att jag varit **också en Orpheus i underjorden**, så skulle den bli ännu större när ett par dagar derefter **polischefen och röfvarchefen Rinaldo Rinaldini** drabbade tillsammans, och jag igenkände i den senare **den förmente prinsen**, som slutligen blef afförd till **tornet i Ferrara**. I anledning af ett annat äfventyr får jag göra den **bekännelsen**, att om någon i sitt lif varit **läkaren mot sin vilja**, så är det jag. Då jag en dag vandrade bland ruinerna af, jag tror det var Forum Romanum, stötte jag oförmodadt på en flicka, skön som **Jessonda**, hvilken låg afdånad vid en pelare, blödande ur ett sår i hufvudet med **handsken och solfjädern** sönderrifna vid sin sida. Inseende att något måste göras om ej detta lif skulle offras på **Frejas altare**, tvekade jag icke att rifva några blad ur **en teaterpjäs**, som jag nyss köpt, blöta dem i **Stora Moguls essence**, som jag alltid bär på mig, och lägga dem på såret, samt med tillhjälp af en bland **frihetshjeltarne**, som passerade förbi, föra den sårade uti ett åkdon. På hemvägen erfor jag att det var **Venetianskan Yelva**, som jag beskyddade, och att **den vilseförda** blifvit så illa behandlad af **symamsellerna i gröngräset**, för det hon genom **svartsjuka i otid** försökt att beröfva dem deras älskare, en signor **Angelo Malipieri**. Komne till flickans boning öfverlemnade jag henne till **styfmodern**, och innan jag nådde mitt hem hade jag nöjet bevittna **en förlofning vid lyktsken**. Endast en bjudning till **Hugo, hertig af Modena**, mottog jag i Rom och den gaf anledning till bekantskapen med grefvarne **Strozzi och Martine** samt nutidens **Benvenuto Cellini**, en konstnär vid namn **Carlo Beati**, hvarförutan jag fick höra **den falska Catalani**, en liflig fransyska, **Fröken de Belle Isle**, sjunga **Necken** på vårt språk. Som ett rykte spridit sig att **den venetianska bravon**, hvars namn jag glömt, beredt sig tillfälle till flykt ur **blykamrarna i Venedig**, utgjorde det samtalsämnet och, lättsinnigt nog, tog man **en straffad kurtisör** i försvar för hans våldsbragd. Från **Svenskarne i Neapel, Siri Brahe och Johan Gyllenstjerna** samt **Fredrik och Christine Fridolin**, ingick till mig en bjudning att bevista karnevalen der, men då jag lofvat att öfvervara festen för **Lars Hjortsbergs minne** i slutet af månaden, måste jag, som **de fyra friarne**, när de misslyckades i sitt **frieri och bryderi** af flera slag kom dem till del genom **farbrodern rival**, afstå från all tanke derpå. Från Rom begaf jag mig till Berlin, likväl under vägen gästade **storhertiginnan af Gerolstein**, som inbjudit mig till **balen på slottet Ellerbrunn**, och grefve **Otto af Wittelsbach**, hvilken firade sitt bröllop med **liten Karin från Heilbronn**, som ledde sina anor från den mäktiga **Donaufrun**, kejsarinnan **Maria Theresia**. I pickelhufvudstaden uppehöll jag mig blott en dag, hvarunder jag lyfte hos **herr Ziegenpeter och Son** mitt kreditiv; gjorde en visit hos **Gottfrid Schläger och hans hustru**, hvilka voro resta till festen för **Johannes Gutenberg**; tog ett museum i betraktande, der **Fredrik den stores värja och stångpiska** samt **en autograf** af den utmärkte **Plato** var det enda som intresserade mig, och slutligen infann jag mig hos ministern **grefve von Schaumburg**, hvilken fått i uppdrag från **hofvet i Biberach** att dekorera mig med **guldkorset** af dess Husorden för mitt försvar af **Marie Jeanne eller qvinnan af folket**, hvilken man orättvist anlagat för tillgreppet af **markisinnans ring**. På aftonen besökte jag teatern för att åskåda **Sardanapaius**, men då en **herr Otto**, som hade **en hel familj på halsen**, gjorde vistan det der lika obehagligt för mig som för **engelsmännen i Ostindien** under sista upproret, drog jag mig tillbaka till ett schweizeri i närheten, och afhörde ett nummer ur **Iphigenia i Aulis** och ur **bockfoten**, under det jag intog min supé. Från Berlin for jag, deri liknande **czar och timmerman**, direkte till Holland, men då man der bråkade om **strandrätten**, refuserade jag en bjudning till **mjöl'naren vid Harlem**, och öfverreste, med **en engelsk kärlek** i perspektiv, till London. Min första dag försvann der lika obemärkt som **veteranens jul**, och om jag inte händelsevis träffat **Isidor och Natalia**, barn till min gamle vän **bryggaren i Preston**, och låtit öfvertala mig af dem att först besöka den mycket väl arrangerade **giftermålsbyrå** och sedan öfvervara en andaktsstund hos **qväkarne**, (jag kom derunder att tänka på komedien **qväkarn och dansösen**), så hade jag bestämdt som **hårfrisörn på bal** trott att mitt uppträdande här varit alldeles förfeladt. En visit dagen derpå hos **mistress Siddons**, hos hvilken jag sammanträffade med **landtpresten i Wakefield** och den snillrika lady **Charlotte Brown**, förändrade emellertid allt. **Ingen orättvisa mer** fick jag nu att beklaga mig öfver, ty **bröder och kusiner** invecklade mig så i **kedjan** af nöjen, att mitt lif blef ungefär som **kärleken en dröm**. Främst bland dessa ställer jag dock den maskerad, hvilken **sir Hugues Guilfort** gaf en afton på **slottet Kenilvorth**. Jag önskade jag hade varit liksom **onkeln skådespelare**, enär jag bland de lysande gästerna var lika bortkommen som **hittebarnen**, och det oakadt jag försökte mig i tvenne roller, först som **en qvarglömd chines** och sedan som

[50]

[51]

[52]

rajahn i Mysore. Under det jag vid ett tillfälle åskådade en kadrilj, hvilken dansades af **pretendenten och protektorn**, representerade af hertigarne af **York och Lancaster** — **Richard den 3:dje**, spelad af **greffen af Walltron, kung Lear**, lyckligt återgifven af sir **Richard Darlington**, samt **Anna Boleyn**, förestald af **lady Tartuffe, Catharina Hovard** af mistress **Jane Eyre, Cromvells dotter af lady Worsley Hall** och **Iphigenie den andra** af lady **Macbeth**, blef jag tilltalad af en herre i **Marlboroughs uniform**, som presenterade sig som **grefve Essex** och anhöll att dricka ett glas med mig hos **giftblanderskan**, så benämnde han **lady Beefsteek**, hvilken förestod ett elegant schweizeri och hade till biträde ett fruntimmer som spelade **den lilla slafvinnan Cora** så förtjusande, att hon förvred hufvudet på **lord Novart, den gifte mannen och ungarlen** sir **Francis Jonston**. Vårt sällskap ökades snart genom ankomsten af **Cromvells son**, hvilken återgafs af **Högländaren vid hofvet, Timon af Athen**, spelad af en spanjor **don Bruschino**, och **Grim Viking**, under hvars mask man antog att en mycket hög person dolde sig, och hade icke senare en liten skärmytsling uppstått emellan **Marlborough och Jacobiterna** — jag vet inte om anledningen dertill var **lordens rock**, och som vi naturligtvis skyndade att afstyra, — så hade allt **min son på galejan**, det är jag, blifvit lika illa deran som **skräddaren Fips på lustresan till Södertelje**. Återkommen till salongen attackerades jag af **Lazarilla eller zigenerskan**, hvilken tillstält den ena **maskeradintrigen** efter den andra, och i det hon pekade på **runstafven** som hon höll i sin hand, yttrade mycket skalkaktigt: ser ni, den här är **allt hvad jag har öfrigt för att få en man**, men kanske ni ändå vill ta mig till hustru? Frågan kom så oväntadt, att jag stod lika häpen som **friaren från landet**, och hade inte **Feodor och Maria Bulver**, hvilka förestälde **kung Edwards söner**, kommit mig till hjälp, så hade utan tvifvel **zigenerskan i salongerna**, den förtjusande **ambassadrisen**, vikomtesse **Walentine de Saint Wallier** fått **ett skämt** mer att skratta åt, eller ock lärt mig inse **nyttan af maskrader**; nu deremot tillkämpade jag mig ett större sinneslugn än **Asarne i Delphi**, och sedan faran var öfverstånden störtade jag mig på nytt bland **fantasi och diplomati**, förvissad att jag skulle få upplefva en lika glad afton, som på den angenäma **slutbalen** anno ... då mitt hjerta eröfrades af den lilla sötungen **Franceska**, en dotter till **ringaren i S:t Paul**. Under de få dagar som jag sedan tillbringade i London, knöt jag ett vänskapsförbund med **Richard Sheridan** och **Edmond Kean**, och tack vare de båda **direktörerna Japhet, far och son**, fick jag njuta af den förres spel i **Richard den andre** och lord Lilburn i **natt och morgon**, och den senares i **Shakspear kär** och Fabio Fabiani uti **Maria Tudor**; ingalunda kunde jag tro att denna skulle bli den store **skådespelarens sista role**, han var ju så stark och lifskraftig, men **skenet bedrar** och till sin förvandling går äfven **en komediant**. Till sinnes som **optimisten** lemnade jag London och styrde kurs på Köpenhamn, och under vistandet der tillbringade jag bland annat **en söndag på Amager**, hvarvid jag omhuldades på bästa vis af mina kusiner **Malvina** och **Elise**, hvilka fortforo att vara lika originela som **de löjligen småstadsmamsellerna**; jag hade också beslutit en utflygt till Hven, der **Tycho Brahes ungdom** förflutit, men genom annonsen om att **Jeppe på berget** skulle ges å Kungl. Teatern, blef den tills vidare inhiherad. I stället beskärdes mig **ett äfventyr på spektaklet**; knappt hade jag inträdt i min loge, förr än **den förlägne informatorn, Erasmus Montanus** fick syn på mig och med full hals ropade: nej, se **patron Trögelin på Afrikanskan**, — Jeppe blef instäld — och tack vare detta à propos, mottogs kompositören af **oxmenuetten** med en dundrande applåd **på begge sidor om ridån**. Här är **ett tankstreck** satt i dagboken, upplyste morbror Per, och någon fortsättning på den, i omvexling ej eftergifvande **herr Perrichons resa**, fick jag icke, tack vare ankomsten af **klädeshandlaren och hans måg**, hvilka önskade att taga **artistens album** i betraktande. Jag förenade mig med dem och skrattade rätt godt åt **löjtnanten och hans kalfaktor, konserten i Vesterköping, den enleverade ryttmästaren och mammas gosse** med flera, hvilka hvar för sig voro af särdeles komisk effekt. Uppmanade af värden att stiga **en trappa högre upp**, nej, ner ville jag säga, emottogos vi i salen af en supé, lika magnifik som om den serverats af **hertig Magnus, och sjöjungfrun**, på nutidsspråket **sjöfröken**, varit hans gäst, och sedan **redaktören** af vårt förnämsta organ uti ett glas vin, som genom **en brottslig betjent** höll på att uteblifva, betygat **en familj** så utmärkt gästfri som Trögelins, vår tack, och **de lyckliga fruarna** om famnat värdinnan till **afsked och återseende**, skildes vi åt, mera belåtna än **de fyra advokaterna**, när de ej fingo mer än **fyrty procent** för skiftande af **arvet efter kusin Rokambole**. **En orolig natt** blef emellertid behållningen af mitt nöje, och under **löjen och tårar** genomkämpade jag sådana drömmar, som att jag på **herr Bouchenceours bröllop** kom i häftig dispyt med herrar **Martin och Bamboch** angående värdet af **herrar Dunanaans resa**, och genom utgifvande af **pasquillet** tillintetgjorde **fru Michauls illusioner** vis à vis **familjen Poisson**; det må derföre ej förundra er, att jag, gladare än **czar Peter skeppstimmerman i Holland**, när han med tillhjälp af **maskinarbetarne** fick sitt första fartyg i sjön, helsade en ny dag **efter balen**. Efter fullbordad toilette skyndade jag denna morgon till **syskonen, Carl och Marie**, för att få mig något till bästa, och som det var **en fredag** skulle någonting både **vanligt och sällsynt** hända mig. Hvem möter mig vid mitt inträde, om icke min systerson **Fidelio**, som, oaktadt **koleraspärrningen**, återkommit från S:t Petersburg, der, som ni vet, han, genom **förvexlingarne** af namn och person, och, jag må tillägga, **ett oblidt öde**, blef häktad på **maskeradbalen** hos de båda schweizarne **Lulli och Qvinault**, och, angifven att tillhöra **fritänkarne i Genève**, dömdes att under **N:o 777** sitta **fången på Kallö** i ett års tid. Ehuru han funnit sig särdeles väl der, tack vare **en guvernör**, hvars välvilja han vunnit, och det sällskap han fick uti **handsektern och kocken** gjort sitt bästa att förnöja hans smak, rasade han som en **Othello** och svor att med **de begge talismanerna** guld och krut tillintetgöra det förhatliga **örnnästet**. **Tänk på Cæsar**, utbrast jag härvid, och anspelade derpå, att han snarare såg ut som **döden fadder** än en

[53]

[54]

[55]

kraftfull **Hakon Jarl**, bjöd jag honom på en **lord Byron** från Tjäder och uppmanade honom att göra mig sällskap på aftonens spektakel, **Figaros bröllop**, som var anslaget till **sufflörens recett**. Jag hade glädjen att se det **systemsonen** lugnade sig, och som vapen ämnade använda en **smädeskrift**. Komne utom dörren till schweizeriet sammanträffade vi med **spanska konsuln, Don Ranudo de Colibrados**, hvilken, förtjust att få se mig, helt vänligt inbjöd mig att tillbringa aftonen hos honom för att ta **doktors marionetter** i betraktande, enär, så yttrade han, **jag spisar middag hos min mor** i dag, och sålunda ej kan se er hos mig på en sådan. Glad som **styfdottern** när hon fick en man, tackade jag för bjudningen, och efter att hafva förnött tiden dels med affärdandet af **telegrammet** till **herr Dunst** om inköpet af taflan **Bellman i Mariefred**, hvilken skulle bortauktioneras å **egendomen vid landsvägen**, och dels gästade några **stockholmsbor på sommarnöje**, som man säkrast träffar i hemmet **när det regnar**, och, det var sant, förskaffat mig **ett par glacehandskar**, infann jag mig hos konsuln, samtidigt med fröken **Linda di Chamounix**, hvilken lofvat föredraga några sånger ur **Vattendragaren** och **Postiljonen från Lonjumeau**. Vålvilligt emottagen, presenterades jag för **don Cesar de Bazano**, nu varande spanske ministern, hvilken samtalande med **markisinnan Adelaide Lohengrin** och spanske attachéen sennor **Hernani y Clavigo**, för en engelsman, sir **Sullivan**, danske legationssekreteraren **Struensée**, fin och intressant som **Hamlet**, franske dito, **vicomte de Letorières** och tyske generalkonsuln **Elias Regenvurm**, en liten tjock herre och förvånande lik **den brasilianska apan**, hvartill ytterligare kommo **doktor Wespe, Bruce Bey** och en liten löjtnant, på spe kallad **regementets dotter**. I första ögonblicket tyckte jag mig bland desse vara ungefär lika liten som **sparfven ibland tranor**, eller som på **en supé i Paris**, då staden hade ingen mindre än **tzarinnan** till gäst, men, tänkte jag, lyckades jag vid det tillfället få namn af **ambassadören**, för min värdiga hållning, så skall man erfara att det **arvet** har jag ännu i behåll. Med ministern öppnade jag derföre genast ett samtal om **uppresningen i Barcellona**, hvilken väckts till lif af **de begge frimurarna**, och uttalade den förhoppningen, att **nattlägret i Granada** måtte bereda Carlisterernas undergång; sedan ingick jag i granskning af **Figaros första vapenbragd**, målad af **Rubens i Madrid**, samt **kungarna på Salamis, Engelbrecht och hans dalkarlar** samt **kung Carls jagt**, hvilka taflor, genom **det sällsamma testamentet** af konsulns förre värd, en herr **Mondecaus** eller **enklingen från Paris**, tillfallit honom i arf, och nu voro placerade i kabinetten. Sedan **mor och son** tillgodosett oss med té och **klarinettblåsaren**, konsulns betjent, låtit höra en fanfar, hvilken bestämdt skrämt slag på **de begge kapellmästarna**, om de hört den, vandrade vi af till salen, der **teaterdirektören** för aftonen, vår gode doktor, åtagit sig **andebesvärjningen** å der uppförda teater.

[56]

[57]

Då ridån gick upp framträdde **Oberon** och svängde sitt trollspö i luften och sedan han försvunnit liksom **förposten** vid en attack, framkommo så småningom för mitt häpna öga de lefvande bilderna af:

Sten Sture den yngre, hvilken, dödligt sårad genom **Christina Gyllenstjerna**, öfverlemnar sitt svärd till **Gustaf Wasa**;

Den sköna **drottning Margot** från sitt fönster gifvande signal till morderna på **Hugenotterna**;

Drottning Christina och Axel Oxenstjerna, i det ögonblick den förra nedlägger sin krona;

Gustaf Adolf och Seaton, korsande sina värjor;

Erik den 14:de vid sitt staffli målande sin Catharina;

Grefven af Haga rådfrågande **zigenerskan** om sina framtida öden;

Maria Stuart gående till döden: en bild, så rörande, att jag icke kunde återhålla utropet: **olycklig för sin skönhet!** och inom mig önskande att **de tre röde männen** kunnat komma henne till hjälp;

Kalifen i Bagdad, skummande af raseri öfver **enleveringen ur seraljen**, hvilken verkstälts af **don Juan** med tillhjälp af **silkesstegen**;

[58]

Kardinal **Mazarin** besökande **Narcisse Rameau** å dårhuset;

Carl den tolfte vid Fredrikshall i det ögonblick den dödande kulan träffar honom; jag kom dervid att tänka på Tegnér's sång, i **mot- och medgång** lika;

Erik den 14:des barn, ett offer för **brödraskulden**, sägande fäderneslandet farväl;

Ludvig den 14:de och madame Maintenon, öfverläggande om en "lettre des cachets"; och slutligen den härliga trion **Andersson, Pettersson och Lundström**, jublande öfver den erhållna lottsedeln.

Sedan **den sällsynta hustrun**, jag menar markisinnan, betygat värden allas vår tack för en konstnjutning lika sällsynt som **en flicka som inte vill gifta sig**, återvände vi till salongen; jag hade nu i kikarn att få veta något om **herr Jönssons äfventyr i Spanien**, i hvilket afseende jag vände mig till **Ferdinand Cortes**, som stod försjunken i betraktande af en grupp i marmor, **Aurore och Polixena**, men den gamle **tvärviggen** låtsade ej höra mig, och hade icke sennor **Ruy Bias** tillstött, hade jag väl i detta nu varit lika okunnig derom, som **skomakarn och grefvinnan**, att deras förtrolighet skulle ge anledning till **giftermål efter trumma**. Egentligen fick jag icke veta något annat än att **kaptan Roqvefinette** öfverraskat herr Jönsson, då han begagnade sig af **fruntimmersstegen** för att komma upp på en balkong; att följden deraf blef **en duell på spanska**, och då **konstnärens hämnd** icke var tillfredsställd dermed, han måste ge

denne **fullmakten** på lyftandet af en större penningssumma. Under det man föredrog ett nummer ur **den afbrutna offerfesten**, sade jag värden farväl; **jag ber tusen gånger om förlåtelse** att jag tröttat er, invände han artigt och uppmanade **fostersonen** att söka rätt på min rock.

[59]

Ehuru det hör till **goda tonen** i Stockholm att vara maklig af sig som **den hundraårige gubben**, och jag bort till **en hvilodag** använda den dag jag, stäld mellan den **gamla och nya tiden**, hade qvar af mitt vistande ibland **bedragne bedragare**, hade jag emellertid icke blifvit väckt om morgonen förr än jag åter störtade ut i verldshvimlet, och för att få omvexling i programmet, beslöt mig för att taga **en modern pension** i skärskådande. Som ni vet, har **Emilia Galotti** flere gånger inbjudit **den vandrande riddaren** att göra henne den äran, men både när jag gjorde **resan på repartition** och ensam besökte Stockholm för flera år sen, hade, tack vare att **man gör så godt man kan och inte som man vill**, visiten uteblifvit. **En glad öfverraskning** skall jag derföre nu bereda henne, tänkte jag, och, lifvad som **putsmakaren** då han gisslat sina vänner i **epigrammet**, styrde jag kosan till norr. I **Tyskbagarebergen** fann jag hvad jag sökte och mottogs med mycken hjertlighet af **pensionsfrun och magistern**, jag tror att hans namn var **herr Klam**, och efter presentation för **språkmästaren, monsieur Hercules** och de unga eleverna, den vackraste **rosenbuketten** jag hittillsdags sett, åhörde jag föreläsandet af **3:dje delen 1:sta kapitlet** ur historien om **Napoleon och general Bertrand på S:t Helena**; och jag får tillstå att **pensionärerna i S:t Cyr**, som jag lärde känna vid **pariserpojkenes bröllop**, icke voro mera fransyska än dessa. Knappt var lektionen slut förr än de båda **systrarne, Rosa och Violetta**, lika hvarandra som **två droppar vatten**, med full hals ropande **vår gode gudfar**, omringade mig, och hvar för sig vigare än **lilla katten**, beröfvade mig den ena kyssen efter den andra; **ett kärleksäventyr** kunde icke vara hjertligare, och hade **salig grefvinnan** sett mig i detta ögonblick — **ett minnesblad** för hela lifvet — så hade hon väl, som alltid retade mig med att **den rätte kommer nog**, häri sett början till **en kärleksintrig**. Som **en sanningens vän** må jag bekänna, att jag var lika generad som **Frontin gift ungarl**, men min förlägenhet ökades ännu mer när **Thomasine, Valentine, lilla Fadette, Valerie, Celine, Armide, Emma, Griselda, Delphine** och **lilla Julia** och Gud vet hvad de hette, de sötungarne, erbjödo mig **vänskap i döden**, och, följande **det goda exemplet**, ville ge mig hvar sin kyss. **Mitt öde** var mig emellertid icke bevåget, ty just som **ålderdom och dårskap** beredde sig att leka **rövvarhöfdingen**, det vill säga tillegna sig de dyrbara skatterna, inkom **den fulaste af de sju** och flickornas allt i allom, **jungfru Lena**, och bjöd mig in till den **gamla mamsellen Flora eller Nora Becker** på ett glas vin. Jag fann **pröfvostenen** mycket hård, men tröstad deraf, att jag blifvit hedersledamot i **flickornas studentförening**, höll jag modet uppe som **den gamle fältherren**, och gick så tyst till målet som **en skådespelares gång genom lifvet**.

[60]

— Det var skada att ej **af skämtet blef allvar**, — inföll plötsligt fru Patapon, — liksom **turken i Italien** skulle ni eljest gjort en glänsande eröfring, eller rättare på **det nya lotteriet** erhållit en vinst, som för er kunnat bli både **engel och huskors**.

— Ja! men då hade också **det lefvande spöket**, — svarade morbror P., — ehuru i besittning af **säkerhetsmedlen kärlek och pengar**, fått klart för sig att **det var inte hon** som blifvit utsedd till **gubbens maka**, och hvem vet om ej **en boja och krona** af sådant slag skulle blifvit förkrossande.

— Jo, **sådan onkel har jag!** — yttrade Rosita vänd till fru P. — **fin och grof**, hur det faller sig, men också lätt förstådd som **en rebus**.

— Snarare **tvärtom**, tycker jag, — svarade fru P., i det hon betraktade ett arbete, hvilket sändts majoren af **den ansvarige tidningsutgifvaren**; — men då jag finner att alla **giftermålsförslagen** stranda, är det väl bäst att jag nedlägger vapen och låter **giftomannen** ensam behålla fältet.

[61]

— Nå, **nu äro vi sams**, — utropade gubben fryntligt, — och som **den sista ressursern** återstår mig att förena **prat och handling**, det vill säga återtaga tråden i berättelsen. Åtföljd af Emilia, hvilken förtjenar namnet af **den värdiga hustrun**, återvände jag till flickorna och dröjde ännu **en stund i skolan**, för att bevittna en musiklektion, hvilken leddes af **herr Chapolard**, af flickorna betitlad **hofnarren** och i öfrigt **en herre, som förlorat sin röst**; vi fingo till bästa en aria ur **Puritanerna** en duett ur **Barberaren i Sevilla** och tvenne romanser, **Prinsessan och kolarflickan** samt **Hvita frun på Drottningholm**, visserligen vackra, men så återgifna, att **också en profet** som jag vågade förklara att eleverna knappt öfver musikens **A. B. C.** Följde så en uppvisning af flickornas arbeten **med pennan**, det vill säga en hel mängd svartkritsteckningar, af hvilka **Prinsessan Snöhvite och dvergarne**, signerad **Dalaröflickan, Carl den tionde Gustaf**, under **några timmar på Kronoborgs slott den 29 Oktober 1658** af **lilla Nanna, Carl den 12:te vid Pultava** af **Leonie** och **ett äfventyr under riksdagsutblåsningen** af **Gabrielle** voro särdeles framstående och gäfvos en försmak af **konstnärslifvet**. Vill onkel se **min utkorades porträtt**? sporde plötsligt lilla Rosa och satte under mina ögon en bild af **Hobergsgubben**; jag märkte dervid att hon smög någonting i min bakficka; det är ett **bref och svar** får onkel lof att skaffa mig, ty **mitt hjerta är i Askersund**, hviskade den lilla skålmungen; jag hade just på tungan, **lek inte med Amors pilar** vid så unga år, då en af döttrarne till **herr och fru Möller**, jag tror det var **Clementine**, så vida det inte var **Graziella**, åtföljd af ett par andra flickor, också narrade mig att se på en tafla, det var porträttet af **Linkens Fia**, under det hon lät **kärleksbiljetten**, som, för att bevara skenet, var hopvecklad till **en papiljott**, hamna bredvid den andra; **jag går i kloster**, suckade **den giriges dotter**, om ni ej skaffar fram den till **Sigfrid**, och dervid gaf hon mig en så förtjusande blick att jag, oroligare

[62]

än en herre som vaktar sin måg, lät dagtinga med mig liksom **fästningen i Boston**. Inseende att, ehuru **vänskapen varar längst**, jag kunde råka illa ut om **brefintrigen** blefve upptäckt och möjligen komma att såsom **giftermålskommissionären** skyldra i **en ung flickas dagbok**, blåste jag till reträtt som **friaren från Åbo**. Jag bjöd sålunda farväl åt **tanten och niëcen**, omfamnade i tankarne hvar **en flicka som vill gifta sig** redan i pensionen och skyndade hänförd liksom **Jenny-entusiast**, samt innerligt förnöjd att ha blifvit qvitt **kärlek och bryderi**, direkte till Centralstationen för att fortskaffas till **studentens majnatt** i Upsala. Mitt resällskap utgjordes af herrskapet **Estelli eller far och dotter**, den store **trollkarlen** Le Tort och ett yngre fruntimmer i skick och fasoner ej olik **Frou-Frou**, men då jag var trött efter **de sömnlösa nätterna** och jemväl Estelle annonserade att **han vill ha lugn**, blef samtalet mindre än intet och det hände mig liksom **en fru som läser tidningarne**, att jag slutligen somnade in i ett hörn af kupén. Med ett **morgens Fischer** väcktes jag i Upsala ur min sömn af **Agander, Pagander och Winberg**, hvilka voro mig till mötes på perrongen och sedan jag i förbifarten helsat på **farbror Gabriel** och lyckönskat honom att **kriminalprocessen**, som föranledts af **ett giftermål för pengar**, ändtligen nått ett slut, styrde vi kosan från jernvägen. Icke hunna långt på gatan, yttrade Agander, **här äro rum att hyra**, som anstå den hederlige **bankiren**, det skulle gudbevars vara jag det, och utan vidare fördes jag in i en våning nästan lika elegant som **furstens smårum**, hvarest jag välkomnades af **skomakarn och hans fru**, som egde huset. Under förvandlingarne af min toilette, öppnade Pagander, som är **sannljugaren** ex professo, sin språklåda ungefär på följande sätt: af gammalt vet farbror **att äpplet ej faller långt ifrån trädet**, det är derföre helt naturligt att jag försökt mig i **operakomiken**; också ser ni i mig **tre hustrurs man och dock ungar** i själ och hjerta, kan ni förklara det? och vore jag icke derjemte **en man som har otur**, skulle jag, om icke precist efter **två års giftermål**, kunnat presentera **universalarfvingen** för er, men oakadt **en son är allt hvad jag begär**, ha tills dato **studentens hustru** nekat mig all fadersglädje. Onkel må ej tro att **han vill gifta bort sin hustru** för det, inföll Winberg. Intet under derföre, återtog Pagander, att ni finner mig i **sorgdrägt och sorg** bor i mitt hjerta, lika djup som vid **Domis död**, men det är ett rättvist straff åt **slösaren**, om man så kan kalla **en herre som spisar på månad**, för det han fikade efter **Suzettes hemgift**, och under **en bal i nattrock**, det vill säga på **maskraden i vindskammaren**, lät förnuftet löpa bort med **den lilla foten**, som dolde sig i en guldbroderad toffel. Visserligen varnade mig **Anna Lisa**, den trogna själen och min f. d. flamma på **en folkfest i Dalarne**, för det gamla ordspråket **lek inte med elden**, men hyllande den satsen att **lika barn leka bäst**, gick **ett frieri efter föreskrift** af stapeln och följden har blifvit, att sedan **jag har åtit upp min vän**, jag är lika fattig som den, hvilken ingår **ett giftermål af hunger**.

[63]

Det är en nyttig **lärdom för lärde**, yttrade jag, och isynnerhet för **den häftige friaren**, som synes glömt att när pengarne äro slut, så är äfven **kärleksreceptet** af föga värde. **Majkungen** fann sig generad af detta yttrande, ungefär som **spionen** gripen på bar gerning, och först när jag öfverkorsade den förfallna **skuldsedeln** och lemnade honom den vanliga **liffräntan** löstes åter hans tungas band och han försäkrade att om jag finge se **lilla kusin**, eller med andra ord **dottern** till **den nye regementschefen**, hvars bekantskap han gjort i **prestgården**, och han nu valt till sin maka, så skulle jag hänförd trycka **Hedvig** till mitt hjerta och förenande båda få skäl att yttra **i väl och ve Guds vilje ske**. **Formoso eller pudret** verkade icke riktigt på mig; emellertid låtsade jag tro på **den föregifna skatten** och i min tur skämtande föreslog jag att han skulle göra sig äfven till **enkans man**, han skulle derigenom komma i besittning af de **200,000 francs**, som tillfallit henne i arf efter **borgaren i Gent**, som ömsevis vistats på **Blå porten och Nya Holland**. **Rådgifvaren** komplimenterades för sin idé, som likväl ej antogs af fruktan för **den aflidna**, och sedan de gamla gossarne, jag höll på att säga **skolgossarne**, tändt sina cigarrer, begåfvo vi oss ut, för att hos **de begge bröderna**, jag tror de hette **Piccolet**, få oss något till bästa. Just som vi passerade förbi **de begge låssmederna** vid Ågatan, ropade **äldtgesällen** med full hals, kors i herrans namn, **trädgårdsflickan** stötte barnet i ån, och mycket riktigt kämpade **lillan** emot sitt åliggande under det **fabriksarbeterskan**, som lofvat efterse barnet, sprang på stranden lik **en liten demon** och ropade på hjälp. Tack vare **konstapeln** räddades barnet och inbars till **hårfrisörskan** för att väckas till lif, men då **en herre och en dam** bland åskådarne påstodo att det var öfverflödigt, då det redan var dödt, utbrast **konstmakaren**, å hör ni på dom då! **och ändå rör det sig**, och mycket riktigt spärrade barnet upp ögonen som **byskolmästaren** vid löneförhöjningen, och tycktes fråga huru **trolleriet** gått till. Som den opåräknade **hämnan** uppträdde jag och förehöll qvinnan att det var stor skam att **så vårdas ett barn**, och att, om jag kände **operaskräddarn och hans hustru**, hvilka voro barnets föräldrar, hon skulle få för hon pratade med **mannen på väggen**, en målare. Vi fortsatte nu vår färd och sedan jag köpt mig ett nummer af **profbladet**, i hvilket **Tegnérns minne** besjöngs och på ett särdeles roligt sätt skildrades **kamrer Petterssons nyårsvisiter**, hamnade vi i ett Bacchi tempel. Genom **dörrintrigen** blef jag den förstkommande och nu, liksom då jag var **för första gången på teatern**, fann jag mig generad af att alla sågo på mig. **Advokaten Pathelin**, som satt der inne och politiserade med brodern, **den gamle magistern**, gick mig emellertid till mötes och presenterande mig för **tvillingbröderna Per och Pål Lavater** inbjöd oss till sitt bord. Punsch reqvirerades, och det första glaset egnades åt minnet af **1844 och 1845**, då vi formerade bekantskap och magistern vann priset för den vackra dikten **fursten och borgardottern**. Att den, som **gångaren**, åter dök upp, var naturligt, men derjemte kom **en sammansvärjning under frihetstiden** på tapeten, för att inte glömma **ett år af Gustaf den 3:djes regering**, och båda tilltygades så illa, att jag utbrast: för all del **Brutus släpp Cæsar!** Vare sig att **den**

[64]

[65]

puckelryggige läraren blef stött deraf eller att punschen började tryta, allt nog, brummande **många vänner liten vänskap**, lemnade han oss, men enär **han känner alla**, hamnade han genast vid ett annat bord. **En stund af Emanuel Svedenborgs lefnad**, berättad för hundra gången, börjades der vid **invigningen** af en ny pokal och sedan vidtog berättelsen om ett upptråde **vid en fjellbod**, under det märkliga **gästabudet vid Solhoug**, men tack vare en scen **ur lifvets strid**, undgingo vi att höra slutet derpå. I triumf infördes nemligen **Kägelkungen**, en student som fått det namnet, till oss, och då han kom direkte från **en timme på bysis**, hade man inbjudit honom på en bål. Hans obestånd härledde sig från hans frikostighet mot **debutanten och hennes far** samt att han råkat i klorna på **Rochus Pumpernickel**, den skenhelige **juden** vid Svartbäckstullen; men sedan han med **eden** bekräftat att hans enda tillgångar bestodo uti hans gångkläder och böcker samt en **fribiljett** till morgondagens konsert, hade han frigifvits, till stor förgärlighet för **björn och paschan** uti en person. Punsch flöt nu i strömmar, och sedan vi lyssnat till **en spelares monolog** aflägsnade vi oss stilla och beskedligt som **de stumma**; man ville nu se mig på en enkel supé, men fruktande att den kunde efterföljas af diverse våtvaror, hvars inmundigande kunde göra mig till hjelten i **ett småstadsäfventyr** och jag i öfrigt ej ville sätta **bröderna på prof** längre, tackade jag för artigheten, sade dem farväl och återvände med nattåget till hufvudstaden.

[66]

— Till hufvudstaden, och **hvarföre?** — inföll majoren.

— Jo, emedan jag, — fortfor morbror P., — varnad af **filantropen** för jernvägsfebern i Vesterås, fruktade att, då jag ej hade **lifassuransen** till mitt skydd, blifva angripen af dess smitta, eller ock att få min kassa lika illa länsad som vid **brandbeskattningen**. Och nu har jag hunnit slutet på **en liten berättelse utan namn**, och jag har endast att tillägga, att då jag medför några minnen från **Stockholmsresan**, det vore mig kärt, om jag till **de förtrogne** finge öfverlemnade dem; jag ber derföre majoren emottaga **ett bord som dansar** och **resan till Californien** af **Farbror Florian**;

fru majorskan: **Drottningens musketörer** eller **en duell under kardinal Richelieus tid** af **Eugène Aram**;

fröken Rosa: **Drottningens menuett** för piano och romanen **en Nylands dragon på Lemos strand** af **Agne**;

fröken Rosita: musiken till **Ljungby horn och pipa** samt **en fattig adelsman** af **Jules d'Aubigny**;

fru Patapon: **En husaröfverstes memorier** och **här är brudgummen**, i praktband;

fröken Garibaldi: **Ingen under 50 år** af **röde Pierre** och en kolteckning, **apa och fästman** eller **prinsens trumpetare** i fara, af okänd;

fröken Martha: **Ingomar, skogens son**, berättelse af **Patkull** och **en rövvarhistoria** från **Henrik den 5:tes ungdomstid** af **Dinorah**;

[67]

bror Rosenmüller: **Dresden, Moskwa och S:t Helena** eller **öfverallt politik**, af **Johan Fredman**;

bror Finke: **Röfwarebandet på berget Maria Culm** eller **sista natten ur en skådespelerskas lefnad** af **Jacqvard**;

bror Bläckstadius: **Turkinnan Zetulbé** i glas och ram samt romanen **mor och dotter** af **lilla Adde**;

bror Tuting: **Två unga fruars memorier** af **Fiorina** och **min systerdotter och min björn** i terra cotta;

och mästern Smith: **Drottningen af Karthago** i praktband och **Ulla skall på bal**, humoristisk pennteckning af **Kusin Jean**.

Sedan presenterna blifvit öfverlemnade fattade majoren sitt glas och yttrade: I **sonetten**, som vi sände morbror Pehr till afsked, lade vi honom på hjertat **tänk på midsommaren**, menande dermed endast att han icke skulle glömma **ett hemkomstöl** som stod för dörren, men uppmärksam och fin som **diplomaten**, har han äfven ...

— Haft tanken på **silfverbröllopet** i morgon, — inföll morbror P. — ja, det är sant, och jag har endast följt **naturens röst** då jag åter sökt landtlifvets lugn, trött som jag blifvit på **scener ur Stockholmslifvet**; undra må man ej då att jag, gladare än **Brage i Walhall**, tömmer mitt glas för återseendet af ett hem, hvilket jag hoppas äfven **efter femtio år** skall vara en fristad för **de oberoende** makarne och gifva mången gäst allt framgent som mig nu, orsak att utbrista: omgifne af eder är detta **den lyckligaste dagen i min lefnad!**

Bokhandels-Anmälan.

[68]

Uti alla boklådor i riket finnes följande:

[69]

Frågar du, så svarar jag,

500 skämtsamma frågor och svar, eller s. k. Tentamensfrågor; sammanskrifne af *Néto*, 75 öre.

Jorden rundt på 80 dagar,

groteska pennritningar, urklippta af Fergus under resan, 1 kr.

Sa' han och Sa' hon.

Ordstäfsbok, innehållande omkring 1,100 Ordstäf, 75 öre.

Driftkuku.

Muntrations-Kalender för år 1878. Med många gubbar, 1 kr.

Från skogen och sjön.

Anekdoter, Äfventyr och Historier, berättelser af och om svenske Jägare och Fiskare, till trefnad under raststunderna, återberättade och utgifne af förf. till "Den praktiske Insjöfiskaren", "Skrattar bäst som skrattar sist", 1 kr.

Illustrerade Spegelbilder ur Fruntimmerslifvet

eller

Åtta af Damernas svaga sidor,

blottade för sjuttiofem öre. Innehåll: 1. En symamsells hemlighet. 2. Soldaten i knipa. 3. Scen vid en badort, eller Fruntimren äro aldrig nyfikna. 4. En lycklig äkta man. 5. En modern Paris. 6. Öfverraskande anspråkslöshet. 7. Uppehållsväder och vackra utsigter. 8. Under-bart. Pris 75 öre.

Ny samling

[70]

af

Svenska Anekdoter:

1:a häft. 400 Presthistorier, 1:25.

2:dra häft. 365 Historiska Anekdoter, 1:50.

3:dje häft. 388 Skol-, Gymnasii-, Akademie-, Husförhørs-, Tjuf-, Lögn-, Läkare- och Rättegångshistorier, 1:25.

4:de häft. Bondhistorier, Ordlekar och Infall, 1 kr.

Tillfällighetstalaren:

150 gratulationer och tal å födelse- och namnsdagar, samt vid förlofningar, lysningar, bröllop, barndop, silfver- och guldröllop, kalaser, bortresa och återkomst m. fl. tillfällen af *B. U. Pettersson*, förf. till "Den svenske Handsekreteraren", Pris: 1:50.

Menniskokännaren

eller konsten att vid första anblicken ofelbart bedöma de personers karaktärer, böjelser, lefnadsvanor o. s. v., med hvilka man under lifvet kan komma i beröring; en i våra tider allt mera oumbärlig handbok för alla, som från det yttre af menniskan vilja sluta till hennes inre, af *D:r Robert Cuning*, öfversättning, 50 öre.

Vald samling af

700 Svenska Sångstycken,

utgifven af Axel I. Ståhl. Ny genomsedd upplaga.

Samlingen börjar med Svenska Folksången, hvarpå följa: 1) Finska Folksången. 2) Arier och Kupletter ur Teaterstycken. 3) Barnsånger. 4) Dryckessånger och skämtsamma sånger. 5) Folkvisor, Folkdansar och Vallqväden. 6) Jagtsånger. 7) Krigssånger. 8) Romanser, Ballader m. m. 9) Serenader. 10) Studentsånger.

OBS.! Denna samling är den fullständigaste af alla hittills utgifna och på nästan alla sångstycken finnas antingen namn på tonsättarne eller ock melodierna angifna, äfvensom författarnes namn. Det stränga urvalet både bland äldre och hittills otryckta sånger torde i förening med den prydliga utrustningen och det billiga priset göra denna rikhaltiga samling särdeles välkommen.

Pris: kartonerad 1:50, bunden i pressadt klotband 1:75.

Filikromen.

[71]

Hittills otryckta skämtsamma sånger (ord och musik), samlade och utgifna af Axel Ivar Ståhl. 9 häften, 9:25.

Rådgifvare

för ynglingar och män, som vilja göra *lycka hos det täcka könet*, jemte formulär till kärleksbref och giftermålsanbud. En verldserfaren mans efterlemnade anteckningar, sammanfattade och meddelade af A. Eberhard, Professor, 7:de uppl. öfversatt (217 sidor), 1:50.

Förklaringar

öfver

främmande Ord och Namn

m. m. i svenska språket. En handbok för vetgiriga af alla samhällsklasser, utgifven af *C. M. Ekbohrn*. Ny upplaga innehållande förklaringar öfver omkring 36,000 Ord är under tryckning. Arbetet blifver omkring 10 häften, hvarje innehållande 128 sidor, priset 1 krona häftet, hvarje månad utkommer ett häfte.

Kärlekens vägledare

och lyckostjerna eller anvisning till att göra *lycka hos fruntimren*. En outhärlig skatt för alla ynglingar, förälskade, förlofvade och gifta män, hvarigenom de kunna uppnå livets högsta goda och alla kvinnors kärlek; af *Don Juan*, f. d. förste kammarspage hos Drottning Isabella, 75 öre.

Qvinnans bestämmelse

och hennes förhållande såsom älskarinna, fästmö, brud, maka och moder, jemte lefnadsreglor för hennes enskilda och allmänna umgängeslif. Efter de utmärktaste författare och författarinnor, till utbildning och förädling af *Qvinnosjälar* och *Qvinnohjertan*, samlade och utgifne af D:r *U. J. Seidler*. Elfte upplagan, öfversatt, häft. 1:50, klotband 2 kr.

Hvad utmärkta författare såsom Campe, Ewald, Ehrenberg m. fl. yttrat i ämnet äro här sammanförda.

[72]

Sällskapsspel.

Vänskapskedjan.

En intressant sällskapslek i en krets förtroliga vänner af begge könen, 40 öre.

Denna intressanta och oskyldiga lek kan utföras af 7 personer och består af sju kort, af hvilka 4 äro för herrar och 3 för fruntimmer.

Punkterboken.

Ett testamente af den gamle araben Osman Tsasmir jemte ett nöjsamt spel med frågor och svar samt ett blomsterspråk, 13:de upplagan, öfversatt, 30 öre.

Ormspelet.

Ett gammalt välbekant sällskapsspel. 50 öre.

Svenskt Historiskt Sällskapsspel,

upptagande 100 historiska orter som äro af intresse för svenskar, 1 krona.

Sällan har väl något s. k. sällskapsspel lemnats i allmänhetens händer, ur hvilket man på en gång kan hemta så mycken nytta, så mycket nöje. Med årtal, med namn, med olika färger har man försökt framställa en karta, ur hvilken man under skämt kan i minnet inpräglade en mängd historiska data. Hvarje far till sin son, hvarje syster till sin bror, kan med glädje och tillfredsställelse öfverlemnade denna karta, som en värdefull gåfva.

Jorden rundt på 80 dagar.

1 krona.

Konversationskort,

i frågor och svar, underhållande tidsfördrif i sällskaper, 1 kr.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License

included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in

creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT

84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.